

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

(optimizarea mecanismelor procesuale de constrângere și evitarea sustragerii de la executarea pedepsei)

Numărul unic înregistrat **353/MJ/2026**

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
I. AVIZARE ȘI CONSULTARE PUBLICĂ				
A. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru	1.	Conform Art. II, proiectul de lege reglementează în mod detaliat instituția „consemnului”, prin introducerea definiției acestuia în art. 6 din Codul de procedură penală, stabilirea autorităților competente pentru dispunerea măsurii (procurorul sau instanța de judecată), precum și a elementelor obligatorii ale conținutului actului de dispunere și a cazurilor de încetare a acesteia. Astfel, cadrul normativ propus determină natura juridică a consemnului ca măsură procesuală de constrângere, cu efecte directe asupra situației juridice a persoanei vizate, inclusiv prin limitarea libertății de circulație și instituirea unor mecanisme de localizare sau alertare instituțională. Cu toate acestea, proiectul nu prevede în mod expres posibilitatea persoanei în privința căreia a fost dispus consemnul de a contesta această măsură, nici nu instituie o procedură distinctă de control judecătoresc al legalității și temeiniciei acesteia. Lipsa unei căi de atac autonome și efective împotriva consemnului constituie o lacună normativă,	Nu se acceptă Potrivit Notei de fundamentare aferente proiectului de lege se menționează „<i>Totuși, în concordanță cu jurisprudența constituțională (DCC nr. 122/2022, §22), proiectul subliniază caracterul accesoriu și strict limitat al acestuia. Consemnul nu constituie o restricție autonomă, ci un instrument tehnic de punere în executare, fiind interzis ca acesta să depășească limitele temporale sau materiale ale măsurii de bază (măsura preventivă sau de constrângere) care l-a dictat.</i>”. Așadar, consemnul nu reprezintă o măsură procesuală de constrângere propriu-zisă sau de sine stătătoare, ci reprezintă o modalitate tehnico-administrativă de aducere la cunoștință autorităților responsabile

			având în vedere caracterul intruziv al măsurii și impactul acesteia asupra drepturilor fundamentale, în special dreptul la libertate de circulație și dreptul la un recurs efectiv, garantate de Constituție și de art. 5 și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În consecință, recomandăm completarea proiectului cu dispoziții exprese privind posibilitatea contestării consemnului în fața instanței de judecată competente, stabilirea termenelor de exercitare a căii de atac, precum și a efectului acesteia, în vederea asigurării unui control judiciar efectiv și a respectării standardelor de legalitate și proporționalitate.	despre existența acestora, în scopul eficientizării și asigurării funcționalității măsurii de constrângere deja dispuse. Dreptul la un recurs efectiv invocat se exercită prin contestarea măsurii procesuale de bază privind legalitatea și temeinicia acesteia. Deoarece consemnul este un instrument accesoriu de notare în registrele informaționale de stat asupra aplicării măsurii procesuale de constrângere, legalitatea acestuia derivă direct din legalitatea măsurii procesuale de constrângere aplicată. Același argument urmează a fi reținut privitor la pretinsa ingerință a dreptului la libertatea de circulație. Restrângerea dreptului la libera circulație este rezultatul juridic al măsurii procesuale de constrângere de bază, în strictă corespundere cu § 4 al art. 2 din Protocolul nr. 4 CEDO care statuează că „<i>Drepturile recunoscute în paragraful 1 pot, de asemenea, în anumite zone determinate, să facă obiectul unor restrângeri care, prevăzute de lege, sunt justificate de interesul public într-o societate democratică.</i>”.
	Agencia Servicii Publice	2.	Referitor la eliberarea cărții de identitate, potrivit art. 7, alin. (1) din Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, cetățenii Republicii Moldova care locuiesc în Republica Moldova sunt obligați să dețină cartea de identitate de la vârsta de 14 ani. În scopul integrării informației privind persoanele anunțate în căutare în Conturul evidenței automatizate a persoanelor anunțate în căutare a „Registrului informației criminalistice și criminologice”, deținut de Ministerul	Precizare Potrivit art. 102 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, hotărârile Guvernului se adoptă pentru organizarea executării legilor. Prin urmare, actele normative ale Guvernului și celelalte acte subordonate legii au rol de punere în executare a legii, nu de determinare

		Afacerilor Interne și a asigurării informaționale, prin intermediul SIC „ACCES-Web”, a organelor de drept și a altor organe de specialitate, conform competențelor, cu informația operativă cu privire la persoanele anunțate în căutare, în temeiul Contractului privind schimbul reciproc de informație (COI), Agenția Servicii Publice transmite MAI, în mod automatizat, prin intermediul web-serviciilor, un set de date referitoare la solicitantul de servicii (<i>data depunerii cererii, termenul comenzii și subdiviziunea structurală a Agenției Servicii Publice de la care solicitantul serviciului urmează să ridice produsul finit</i>). Referitor la eliberarea pașaportului, comunicăm că, în temeiul prevederilor art. 4, alin. (16) din Legea nr. 273/1994, cererea pentru eliberarea pașaportului se respinge în cazurile în care solicitantului i se suspendă dreptul la libera circulație în străinătate, și anume în cazul în care: a) solicitantul prezintă pericol pentru securitatea națională; b) solicitantul execută o pedeapsă penală privativă de libertate în temeiul unei hotărâri a instanței de judecată a Republicii Moldova; c) în cadrul unui proces de urmărire penală sau de judecare a cauzei penale pe teritoriul Republicii Moldova, solicitantul este anunțat în căutare de către organul abilitat sau are aplicată una din măsurile preventive conform Codului de procedură penală, după cum urmează: – obligarea de a nu părăsi localitatea; – obligarea de a nu părăsi țara; – transmiterea sub supraveghere a militarului; – transmiterea sub supraveghere a minorului; – arestul la domiciliu; – arestul preventiv; – liberarea provizorie sub control judiciar sau pe cauțiune, cu obligația de a nu părăsi localitatea;	sau limitare a conținutului normativ al acesteia. În cazul în care legea introduce o instituție juridică nouă sau modifică regimul juridic al unei instituții existente, cadrul normativ subordonat urmează a fi adus în concordanță cu legea, în măsura necesară aplicării acesteia. Mecanismele existente de schimb informațional între ASP, MAI și alte autorități vizează, în principal, evidența persoanelor anunțate în căutare, suspendarea dreptului la libera circulație în străinătate și procedurile aferente eliberării actelor de identitate. Aceste mecanisme nu acoperă, în mod complet, regimul juridic al consemnului propus prin proiect, care include atât consemnul la frontieră, cât și consemnul de informare. Nota de fundamentare cuprinde lista actelor normative care, după adoptarea proiectului de lege ar putea fi ajustate conform noilor reglementări. Astfel, chiar dacă se va dovedi că sistemele informaționale de stat în configurația actuală, cât și regulamentele care le implementează, absorb noile fluxuri de date, introducerea noțiunii de consemn la nivelul Codului de procedură penală poate impune ajustări terminologice în actele normative subordonate, pentru asigurarea unității de limbaj și a coerenței normative. În special, consemnul de informare are un obiect distinct de procedurile privind refuzul eliberării pașaportului sau verificarea suspendării dreptului la libera
--	--	---	--

		d) solicitantului i-au fost aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical, în condițiile legii penale; e) solicitantul are interdicție de a părăsi țara în temeiul unei încheieri a instanței de judecată, conform Codului de executare. În conformitate cu prevederile legale menționate supra și ale pct. 75⁹ din Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.125/2013, la examinarea cererilor pentru eliberarea pașaportului, autoritatea emitentă verifică dacă solicitantul nu se află în una dintre situațiile de suspendare a dreptului la libera circulație prin sistemele informaționale atât instituționale, cât și ale altor autorități, specificate la punctul 75³, și, după caz, prin Sistemul informațional automatizat "Registrul informației criminalistice și criminologice" al Ministerului Afacerilor Interne, care asigură evidența centralizată a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, în temeiul acordurilor încheiate în condițiile prevederilor legale. În acest sens, prin Ordinul comun al Ministerului Afacerilor Interne și Agenției Servicii Publice nr. 485/515 din 22.08.2019, au fost aprobate Instrucțiunile privind cooperarea informațională între MAI și ASP la prestarea serviciului de eliberare a pașaportului, care stabilesc schimbul reciproc de informații în regim on-line, în scopul executării prevederilor legale prin interacțiunea între SIA „Registrul informației criminalistice și criminologice”, conturul „Persoane în căutare”, gestionat de Ministerul Afacerilor Interne, în care se ține în mod automatizat evidența informației referitoare la anunțarea în căutare a persoanelor de către organele de drept ale Republicii Moldova, în cadrul unei cauze penale și sistemele informaționale ale Agenției Servicii Publice.	circulație. Acesta urmărește localizarea persoanei ori comunicarea citației în cazul în care citarea prin modalitățile ordinare nu a putut fi realizată. Din acest motiv, actele normative subordonate pot necesita ajustări cu privire la modul de înregistrare, transmitere, executare, confirmare și încetare a consemnului, precum și cu privire la responsabilitățile autorităților care identifică persoana vizată.
--	--	---	--

		Potrivit dispozițiilor pct. 75¹ – 75³ din Regulamentul menționat supra, evidența datelor privind aplicarea măsurilor de suspendare a dreptului la libera circulație se ține prin sistemele informaționale instituționale ale autorităților emitente, instituite cu scopul asigurării eliberării actelor de identitate în condițiile prevederilor legale, iar autoritățile care au dispus aplicarea măsurilor de suspendare a dreptului la libera circulație a persoanei în străinătate, sunt obligate să comunice autorităților emitente a actelor de identitate informația respectivă. În cazul în care Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne și alte organe de ocrotire a normelor de drept țin în mod automatizat evidența informației referitoare la suspendarea dreptului la libera circulație a persoanei fizice, interacțiunea informațională între acestea și autoritățile emitente ale actelor de identitate se efectuează prin integrarea sistemelor informaționale pe platforma de interoperabilitate în cadrul implementării conceptului de guvernare electronică, în temeiul acordurilor încheiate în condițiile prevederilor legale. În contextul prevederilor proiectului de lege supus examinării, raportate la procedurile actuale, prin care a fost stabilită modalitatea schimbului de informații între Agenția Servicii Publice, Ministerul Afacerilor Interne și alte organe de ocrotire a normelor de drept referitor la persoanele anunțate în căutare și în cazul suspendării dreptului la libera circulație, în condițiile legale, considerăm că în cazul asigurării conturului de interoperabilitate, precum este prevăzut la pct. 75³ din Regulamentul menționat, Hotărârea Guvernului nr. 125/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, în sensul incorporării modificărilor în cadrul normativ existent, nu presupune modificări.	
--	--	--	--

	Ministerul Afacerilor Interne	3.	La art. III, privind completarea Codului de executare al Republicii Moldova, a articolelor 196 alin. (5), 204 alin. (8), 263 alin. (2), 269 alin. (2), 271 alin. (4) și art. 290 alin. (2) cu sintagma „cu darea în consemn”, se consideră oportună stabilirea expresă a competenței Inspectoratului General al Poliției de Frontieră privind executarea consemnului la frontieră. Prin urmare, se propune completarea articolelor indicate supra la final cu textul „Darea în consemn la frontieră se execută de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră”. În acest context, se precizează că, în redacția actuală a articolelor menționate, sintagma „organul afacerilor interne” include și inspectoratele de poliție din subordinea Inspectoratului General al Poliției, în a căror rază teritorială se află domiciliul persoanei, acestea fiind responsabile de desfășurarea activităților de căutare.	Nu se acceptă Mecanismele de implementare și competențele specifice sunt reglementate în Legea nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova și detaliate în HG nr. 862/2024 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova. Includerea în fiecare dintre articolele menționate a formulei propuse ar crea un paralelism de reglementare cu Legea nr. 28/2024, ceea ce din perspectiva tehnicii legislative, nu trebuie repetate, or în sensul art. 65 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, impune evitarea paralelismelor în legislație. Mai mult, proiectul operează cu noțiunea generală de „consemn”, care include atât consemnul de informare, cât și consemnul la frontieră. Limitarea textului din Codul de executare la „consemnul la frontieră” și la executarea acestuia de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră ar putea crea impresia că darea în consemn în faza execuțională se reduce exclusiv la consemnul la frontieră. O asemenea interpretare ar contraveni concepției proiectului, care urmărește utilizarea consemnului ca instrument mai larg de înregistrare în resursele informaționale de stat, în funcție de scopul măsurii și de autoritatea competentă implicată.
--	--------------------------------------	-----------	--	---

	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	4. Analizând conținutul proiectului menționat supra, se constată introducerea noțiunii de „consemn” în Codul de procedură penală, aceasta fiind configurată sub două forme: consemnul la frontieră și consemnul de informare. În ceea ce privește consemnul la frontieră, se reține că acesta, nu constituie o instituție juridică nouă pentru cadrul normativ național, fiind deja reglementat prin Legea nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, precum și prin actele subsecvente de punere în aplicare. Însă, sub aspectul consemnului de informare, CNPDPCP, a identificat careva neclarități cu potențial impact asupra respectării regimului juridic al protecției datelor cu caracter personal. Astfel, potrivit notei de fundamentare, prelucrarea datelor cu caracter personal prin intermediul instituției consemnului de informare urmează a fi realizată, de către funcționarii din cadrul Agenției Servicii Publice, care vor dobândi competențe procedurale în vederea asigurării caracterului executoriu imediat al actelor emise, în condițiile art. 177 din Codul de procedură penală. Cu toate acestea, <u>proiectul nu specifică în mod expres în care dintre sistemele/resursele informaționale administrate de Agenția Servicii Publice (ASP) vor fi operate aceste măsuri procesuale de înregistrare.</u> Or, în condițiile în care Agenția Servicii Publice gestionează un spectru extins de sisteme informaționale și registre de stat, formularea generală utilizată de legiuitor este susceptibilă de interpretări extensive. Aceasta poate conduce, în practică, la accesarea și prelucrarea unui volum mai larg de date cu caracter personal decât cel strict necesar scopului urmărit. În acest sens, întru asigurarea clarității și previzibilității normei juridice, precum și pentru prevenirea unor eventuale derapaje în procesul de aplicare, ar fi oportun indicarea expresă a	Precizare: Proiectul nu instituie o posibilitate generală și nedeterminată de prelucrare a datelor în toate registrele informaționale de stat administrate de Agenția Servicii Publice sau de alte autorități. Dimpotrivă, identificarea resursei informaționale concrete urmează să fie realizată în actul de dispunere a consemnului, în funcție de scopul măsurii, natura actului procesual și autoritatea implicată în executarea acesteia. Această soluție permite individualizarea fiecărui consemn și exclude aplicarea automată, nelimitată sau disproporționată în toate sistemele informaționale disponibile. Totodată, agentul public va avea acces doar la volumul de informații strict necesar pentru atingerea scopului procesual, evitându-se prelucrarea excesivă a datelor. Consemnul de informare are un obiect procedural limitat, respectiv localizarea persoanei și comunicarea actului procesual. Acesta nu justifică accesarea unui volum nelimitat de date și nu permite prelucrarea unor categorii de date care nu sunt necesare pentru identificarea persoanei și comunicarea citației. Indicarea exhaustivă, în Codul de procedură penală, a sistemelor informaționale ale Agenției Servicii Publice ar prezenta riscul rigidizării normei procesuale și al necorelării ulterioare cu evoluția arhitecturii
--	--	---	--

			sistemelor/resurselor informaționale în care se vor opera consemnele de informare.	informaționale a statului. Sistemele informaționale și interoperabilitatea dintre autorități sunt supuse modificărilor tehnice și instituționale, iar enumerarea lor într-un cod de procedură ar putea conduce la intervenții legislative repetate pentru ajustări de natură tehnică. O asemenea soluție contravine tehnicii legislative privind nivelul adecvat de reglementare.
		5.	Un alt aspect care necesită clarificare rezidă în lipsa unor intervenții normative în cadrul reglementărilor conexe ce vizează sistemele/resursele informaționale de stat care urmează a fi determinate. Or, instituirea unei noi măsuri procesuale, precum „consemnul”, cu impact direct asupra prelucrării datelor cu caracter personal, impune ajustarea cadrului normativ aferent care reglementează funcționarea sistemelor informaționale vizate, în care urmează a fi operată măsura procesuală de înregistrare (consemnul de informare).	Precizare: Suplimentar opiniei autorului proiectului de la pct. 4 din sinteză menționăm că, proiectul reglementează la nivel primar instituția procesuală a consemnului, autoritatea competentă să dispună darea în consemn, conținutul minim al actului prin care acesta este instituit, termenul și modalitățile de încetare. Prin urmare, Codul de procedură penală nu trebuie să includă reglementări tehnice privind conceptele, regulamentele, arhitectura, administrarea, interoperabilitatea sau configurarea sistemelor informaționale concrete. Aceste aspecte țin de cadrul normativ subordonat legii și de documentația tehnico-normativă aferentă fiecărui sistem informațional.
		6.	În același sens, se reține că, în procesul de armonizare a cadrului normativ secundar cu prevederile legii, autoritățile competente vor ține cont de necesitatea completării actelor normative relevante sistemelor și resurselor informaționale de stat (precum regulamentele și conceptele sistemelor informaționale automatizate, gestionate de ASP),	Precizare Recomandarea urmează a fi luată în considerare la etapa de aducere în concordanță a cadrului normativ secundar la noile prevederi ale legii, motiv pentru care nota de

		analogic aplicării consemnului de frontiera, care este reglementat prin Hotărârea de Guvern nr. 834/2008 cu privire la Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră. Prin urmare, se consideră oportun ca, în cadrul procesului de aducere în concordanță cu prezentul proiect de lege, a actelor normative subsecvente, să fie avută în vedere integrarea instituției „consemnului informațional” într-o manieră clară și conformă principiilor de prelucrare a datelor cu caracter personal prevăzute la art. 4 din Legea nr. 133/2011.	fundamentare se completează corespunzător.
	Inspectoratul Național de Probațiune	7. Totodata, Inspectoral National de Probațiune gaseste necesar de a fi reglementat mecanismul de punere in executare a incheierilor privind anuntarea in cautare a condamnatilor Or, analiza practicii organelor de probatiune re leva existenta unor disfunctionalitati sistemice in procesul de punere' in executare a incheierilor judecatoresti privind anuntarea in "cautare a condamnatilor, generate de lipsa unor reglementari clare privind interactiunea dintre instantele de judecata, organele de politie si organele de probatiune. În practica, se constata situatii in care: • organele de politie identifică persoana cautata, insa nu informeaza instanta de judecata, si nici organul de probatiune; • dosarele de cautare sunt clasate fara asigurarea prezentarii persoanei pentru executarea pedepsei; • se creeaza un circuit repetitiv de initiere a procedurilor de cautare, fara finalitate efectiva; • exista deficiente in evidenta unica a persoanelor anuntate in cautare. Aceste disfunctionalitati genereaza un risc major de sustragere de la executarea pedepsei si afecteaza eficienta actului de justitie. In acest context, se propune completarea cadrului normativ cu prevederi exprese care sa reglementeze mecanismul de executare a incheierilor privind anuntarea in cautare, inclusiv prin instituirea urmatoarelor obligatii:	Se acceptă Art. III. – Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 214-220, art. 704), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. Se completează cu articolul 174¹ cu următorul cuprins: „Articolul 174¹. Instituțiile și organele care asigură executarea căutării persoanei și darea în consemn (1) Executarea încheierii instanței de judecată privind căutarea persoanei se asigură de organul de poliție în a cărei rază teritorială se află ultimul domiciliu al persoanei sau este dislocat comandamentul militar. (2) Organul de poliție informează instanța de judecată și insinuațiile sau organele responsabile de executarea pedepsei despre inițierea căutării persoanei, identificarea persoanei ori imposibilitatea executării măsurilor de căutare, în termenul stabilit de instanță sau, în lipsa termenului, fără întârziere.

		• obligarea organului de politie de a informa instanța de judecată și organul de probatiune în termen de 24 de ore de la inițierea și/sau executarea măsurilor de cautare; • dispunerea concomitentă a dării în consemn, inclusiv la frontieră, în vederea asigurării reținerii persoanei; • instituirea obligației organului de politie de a prezenta imediat persoana identificată organului de probatiune competent, în vederea punerii în executare a pedepsei; În concluzie, Inspectoratul Național de Probațiune susține necesitatea perfecționării cadrului normativ în domeniul vizat, însă considera indispensabilă ajustarea proiectului în sensul celor expuse, pentru a asigura aplicabilitatea practică și eficiența mecanismelor propuse.	(3) Executarea ordonanței sau încheierii privind darea în consemn se transmite autorității sau instituției publice competente, deținătorului sau administratorului resursei informaționale de stat indicate în ordonanță sau în încheiere ori autorității sau instituției abilitate să opereze date în resursa informațională de stat respectivă, pentru instituirea consemnului în termenul și în limitele stabilite de procuror sau instanța de judecată. (4) Autoritatea sau instituția abilitată care a operat consemnul informează, în termen de 24 de ore, procurorul sau instanței de judecată și autorității responsabile de executarea pedepsei sau a măsurii preventive despre instituirea, actualizarea, executarea, anularea, încetarea consemnului sau imposibilitatea executării acestuia. (5) Termenul de instituire a consemnului în resursa informațională de stat este indicat în ordonanță sau în încheiere. La expirarea termenului, consemnul încetează de drept, dacă nu a fost prelungit. (6) În cazul identificării persoanei date în consemn, autoritatea sau instituția abilitată care a identificat persoana întreprinde măsurile indicate în actul de dispunere a consemnului, cu informarea ordonatorului consemnului și, după caz, autorității responsabile de executare a pedepsei.” 2. La articolul 196 alineatul (5) după cuvintele „căutarea
--	--	--	---

				condamnatului” se completează cu cuvintele „și darea în consemn” și se completează cu propoziția „Dispozițiile art. 174¹ se aplică în mod corespunzător.”. 3. La articolul 204 alineatul (8) după cuvintele „căutarea condamnatului” se completează cu cuvintele „și darea în consemn” și se completează cu propoziția „Dispozițiile art. 174¹ se aplică în mod corespunzător.”. 4. La articolul 263 alineatul (2) după cuvintele „căutarea condamnatului” se completează cu cuvintele „cu darea în consemn” și se completează cu propoziția „Dispozițiile art. 174¹ se aplică în mod corespunzător.”. 5. La articolul 269 alineatul (2) după cuvintele „căutarea condamnatului” se completează cu cuvintele „cu darea în consemn” și se completează cu propoziția „Dispozițiile art. 174¹ se aplică în mod corespunzător.”. 6. La articolul 271 alineatul (4) prima propoziție se completează cu cuvintele „ , cu darea în consemn” și se completează cu propoziția „Dispozițiile art. 174¹ se aplică în mod corespunzător.”. 7. La articolul 290 alineatul (2), prima propoziție se completează cu cuvintele „ , cu darea în consemn”, propoziția a doua după cuvintele „căutarea condamnatului” se completează cu cuvintele „cu darea în consemn” iar la final se completează
--	--	--	--	---

				<i>cu propoziția „Dispozițiile art. 174¹ se aplică în mod corespunzător.”.</i>
	Procuratura Generală	8.	3. Potrivit proiectului de lege, dreptul de a dispune darea în consemn este atribuit exclusiv procurorului și instanței de judecată, fiind exclus organul de urmărire penală (a se vedea art. 177 alin. (2¹), art. 241¹ alin. (1), (3) și (4)). Această abordare este discutabilă, întrucât recunoașterea persoanei în calitate de bănuît constituie o prerogativă a organului de urmărire penală, iar ulterior acestei acțiuni procesuale, acesta urmează să decidă referitor la înaintarea propunerii de aplicare a măsurilor procesuale de constrângere, inclusiv a celor necesare pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. În acest context, potrivit art. 2 din Legea nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, consemnul la frontieră reprezintă o măsură instituită în baza actelor emise de organele abilitate, inclusiv ordonanțe ale organului de urmărire penală, acte ale instanței de judecată sau ale executorului judecătoresc. Prin urmare, se consideră necesară completarea prevederilor proiectului cu sintagma „organul de urmărire penală”, astfel încât acestuia să-i fie recunoscut dreptul de a dispune darea în consemn în resursele informaționale de stat.	Se acceptă parțial Art. II. - Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art.195), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: 1. Articolul 6 se completează cu punctele 8¹ cu următorul cuprins: „8¹) <i>consemn</i> – măsură procesuală de înregistrare în resursele informaționale de stat a datelor privind persoana și a măsurilor ce urmează a fi întreprinse la identificarea acesteia, în limitele și pe durata termenului stabilit în actul de dispunere, pentru asigurarea executării măsurilor procesuale de constrângere sau hotărârilor judecătorești, precum și asigurarea chemării persoanei în fața organului de urmărire penală sau a instanței de judecată. Consemnul poate fi: a) de informare – aplicat în vederea localizării persoanei sau pentru citare; b) la frontieră – aplicat în condițiile Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova.” Se completează cu articolul 241¹ cu următorul cuprins: „Articolul 241¹. Consemnul de informare (1) În cazul imposibilității înmânării citației în condițiile art. 239, organul

				de urmărire penală sau instanța de judecată dispune darea acesteia în consemn de informare, odată cu actul de dispunere a citării. Dispozițiile art. 177 alin. (2²) și (2³) se aplică în mod corespunzător. (2) Executarea consemnului de informare se realizează prin înmânarea citației sub semnătură de către agentul împuternicit cu înmânarea citației care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a identificat persoana dată în consemn în resursa informațională de stat. (3) Autoritatea competentă care a executat consemnul informează imediat, prin mijloace de comunicare electronică ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestora, organului de urmărire penală sau instanței de judecată despre faptul executării și transmite dovada de înmânare a citației în termen de cel mult 3 zile. (4) În cazul în care persoana dată în consemn refuză primirea citației sau, primind-o, refuză sau nu poate să semneze dovada de primire, agentul împuternicit cu înmânarea citației care a identificat persoana întocmește un proces-verbal în condițiile art. 240 în care consemnează aceste circumstanțe pe care îl transmite organului de urmărire penală sau instanței de judecată în termenul și condițiile prevăzute la alin. (3).”. Suplimentar atragem atenția că, instituția consemnului este o măsură
--	--	--	--	--

				procesuală de înregistrare a măsurilor procesuale de constrângere (măsurii preventive), iar conform art. 176 alin. (1) CPP, măsurile preventive se aplică de către procuror, din oficiu sau la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată. În acest sens, instituția consemnului în sensul Codului de procedură penală trebuie să urmeze același regim juridic ca și măsurile procesuale de constrângere.
	Agenția de Guvernare Electronică	9.	Suplimentar, necesită o analiză complexă din punct de vedere tehnic și financiar, textul de la pct. 4.2 din nota de fundamentare și anume „<i>Realizarea intervențiilor propuse, inclusiv ajustările tehnice necesare sistemelor informaționale deținute, se va asigura în limitele bugetelor aprobate ale autorităților publice implicate, prin utilizarea infrastructurii tehnice și a platformelor de interoperabilitate existente (MConnect).</i>”. Respectiv, autorul urmează să descrie/reglementeze care sunt sistemele și resursele informaționale în care se va realiza „consemnul”, posibilitățile tehnice actuale ale acestor sisteme și resurse informaționale, în sensul că nu necesită dezvoltări suplimentare pentru realizarea sarcinii respective și dacă în procesul de înregistrare a consemnului se va utiliza platforma de interoperabilitate (MConnect). În concluzie, proiectul poate fi susținut integral după ajustarea acestui în baza argumentelor prezentate mai sus.	Precizare: Pct. 8 din Nota de fundamentare aferentă proiectului de lege stabilește cadrul normativ secundar ce urmează a fi ajustat în vederea implementării noilor reglementări urmare a adoptării prezentului proiect de lege. Menționăm că actele enumerate vizează regulamente de implementare a sistemelor informaționale de stat. Acestea sunt interdependente de măsurile de constrângere aplicate. De asemenea acestea deja operează cu instituția consemnului la frontieră, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 862/2024 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova. Astfel, instituția consemnului deja este operațională în sistemele informaționale ale Poliției de Frontieră și ale Ministerului Afacerilor Interne, iar interdicțiile generate de măsurile de constrângere sunt consemnate în registrul informațional de stat al

				Agenției Servicii Publice (a se vedea pct. 2 din sinteză). Prin urmare, ajustările tehnice vizează configurarea unor tipuri de alerte care vor implica drepturi de acces ale fluxurilor de date. În partea ce privește utilizarea platformei Mconnect, mentenanța acesteia dar și a sistemelor informaționale de stat este acoperită din bugetele anuale de funcționare ale autorităților publice implicate, fapt ce nu implică necesitatea unor alocații bugetare suplimentare pentru dezvoltare.
	Centrul Național Anticorupție	10.	Comcomitent, propunem completarea notei de fundamentare a proiectului de lege cu argumentele de rigoare, după cum urmează: <i>„Modificările de la articolele 74, 179, 180, 192¹, 308 și 310 CPP au ca scop transferarea cauțiunii de pe contul depozitar al procuraturii sau, după caz, al instanței de judecată către contul administrat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale (ARBI). Această degrevare a organelor judiciare de a gestiona conturile bancare le permite de a se concentra strict pe actul de justiție. Trecerea la o administrare centralizată va elimina eventuale riscuri de gestiune inerente unui sistem descentralizat și fragmentat. Sub aspect operațional și procedural, efectuarea plăților și transferurilor către conturile administrate de ARBI se va realiza în baza unei dispoziții de încasare, eliberată de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale, care confirmă datele bancare și conturile trezoreriale aplicabile fiecărei operațiuni. Dispozițiile respective vor fi generate preponderent în format electronic prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „Registrul bunurilor infraționale indisponibilizate”, gestionat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale, sistem național de evidență a bunurilor infraționale sechestrate și a actelor aferente</i>	Se acceptă

			acestora. Acest mecanism asigură corectitudinea datelor utilizate în procesul de plată, uniformizarea procedurilor de încasare, precum și evidența centralizată și trasabilă a sumelor transferate. Sub aspect financiar, utilizarea unui cont unic reduce considerabil costurile de mentenanță bancară, optimizează procesele de audit și permite executarea procedurilor de restituire sau de confiscare a cauțiunii către bugetul de stat într-un regim mult mai rapid și mai sigur. Această reconfigurare asigură o integritate sporită a fondurilor și o trasabilitate deplină a activelor bănești indisponibilizate în cadrul procesului penal.”.	
Art. I. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002				
Articolul 317: În denumirea articolului cuvintele „din locurile de deținere” se exclud. aliniatul (1), după cuvântul „preventiv,”, se completează cu sintagma „sau părăsirea fără încuviințare a domiciliului de către persoana aflată în arest la domiciliu”; aliniatul (3) va avea următoarea redacție: „(3) Nu constituie infracțiune, în sensul prezentului articol, evadarea persoanei în privința căreia, la momentul săvârșirii faptei, nu exista sau a încetat temeiul legal al privării de libertate.”.	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru	11.	Potrivit Art. I din proiectul de lege, se propune modificarea art. 317 din Codul penal al Republicii Moldova, în sensul extinderii conținutului infracțiunii de evadare, prin calificarea faptei de părăsire fără încuviințare a domiciliului de către persoana aflată în arest la domiciliu ca fiind infracțiune. În acest sens, observăm că, soluția legislativă propusă echivalează, sub aspect juridico-penal, părăsirea neautorizată a domiciliului cu evadarea dintr-un loc de detenție, aplicând același regim sancționator pentru situații care, prin natura și intensitatea restricției de libertate, sunt diferite. Arestul la domiciliu constituie o măsură preventivă mai puțin intruzivă decât detenția în penitenciar, caracterizată printr-un grad redus de constrângere și o limitare mai puțin severă a libertății individuale. În acest context, asimilarea acestor situații sub aspectul răspunderii penale ignoră diferențele esențiale dintre formele de privare sau restrângere a libertății. Reținem că, potrivit art. 188 alin. (1) Cod de procedură penală, arestarea la domiciliu constă în izolarea învinutului, inculpatului de societate în locuința acestuia, cu stabilirea anumitor restricții. În	Nu se acceptă Deși condițiile de executare a privării de libertate în mediul penitenciar sunt distincte de cele specifice arestului la domiciliu (a se vedea § 19 cauza Mancini c. Italiei), această diferență de regim nu înlătură natura juridică a măsurii de arest la domiciliu și anume că aceasta constituie o privare de libertate intrinsecă, și nu o simplă restrângere a acesteia. În acest context, consecințele juridice în cazul sustragerii persoanei trebuie să fie identice, indiferent de locul unde se execută măsura (penitenciar sau domiciliu). Atâta timp cât ambele forme de detenție sunt bazate pe o barieră juridică impusă de stat, încălcarea acesteia prin părăsirea neautorizată a locației constituie un act de sustragere de sub paza statului. Prin urmare, redefinirea art. 317 din Codul penal are scopul nu doar de a penaliza

		acelși timp, în locurile de detenție, penitenciare, de regulă, se află persoanele condamnate pentru săvârșirea infracțiunilor sau, după caz, potrivit art. 185 alin. (1) Cod de procedură penală, persoanele în privința cărora s-a aplicat ca măsură preventivă arestul preventiv. Aplicarea aceluiași regim sancționator pentru părăsirea domiciliului și pentru evadarea din locurile de detenție poate conduce la o sancționare disproporționată și la afectarea principiului individualizării răspunderii penale, precum și a cerinței de previzibilitate a legii penale. În cauza <i>Mancini c. Italiei</i>³, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a evidențiat în mod clar că înlocuirea detenției în penitenciar cu arestul la domiciliu nu reprezintă o simplă modificare a condițiilor de executare, ci o schimbare a naturii privării de libertate. Curtea a arătat că această trecere presupune mutarea dintr-o instituție publică într-un spațiu privat, ceea ce implică un regim juridic și factual diferit (§ 19). Totodată, Curtea a subliniat că detenția în penitenciar se caracterizează prin integrarea într-un sistem organizat, activități desfășurate în comun și supravegherea strictă a vieții cotidiene, elemente care nu se regăsesc în cazul arestului la domiciliu (§ 19). În consecință, aceste forme de restrângere a libertății trebuie tratate diferențiat, inclusiv sub aspectul consecințelor juridice ale nerespectării acestora. Având în vedere jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia detenția în penitenciar și arestul la domiciliu reprezintă, prin prisma intensității și a gradului de constrângere, forme distincte de privare de libertate, rezultă că și regimul sancționator aplicabil încălcării acestor măsuri trebuie să fie diferențiat, în funcție de natura fiecăreia. În acest context, soluția propusă prin proiect, care	sustragerea, ci de a responsabiliza persoana față de măsura preventivă aplicată, transformând obligația de a nu părăsi domiciliul dintr-un simplu angajament procesual într-o barieră juridică protejată penal, cu un efect disuasiv direct și imediat. De asemenea, incriminarea faptei de părăsire fără încuviințare a domiciliului în cazul arestului la domiciliu conferă organelor de drept competența legală de a dispune darea în căutare a persoanei din momentul constatării încălcării măsurii, eliminând orice ambiguitate privind natura penală a actului de sustragere (a se vedea pct. 3.1. din Nota de fundamentare). Cu referire la proporționalitatea pedepsei, aceasta este asigurată prin instituția de individualizare a pedepsei, care permite instanței să aplice sancțiunea diferențiat, în funcție de circumstanțele specifice ale părăsirii domiciliului comparativ cu o evadare din penitenciar, eventual cu aplicarea violenței.
--	--	--	---

³ [https://hudoc.echr.coe.int/#{%22itemid%22:\[%22001-59626%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/#{%22itemid%22:[%22001-59626%22]})

			echivalează părăsirea neautorizată a domiciliului în cadrul arestului la domiciliu cu evadarea dintr-o instituție penitenciară, generează probleme de proporționalitate și ridică semne de întrebare din perspectiva conformității cu standardele Convenției Europene a Drepturilor Omului. Prin urmare, se recomandă reexaminarea acestei opțiuni legislative, în sensul evitării asimilării celor două situații juridice și al instituirii unui tratament sancționator diferențiat. În acest sens, se propune fie incriminarea distinctă în Codul penal a faptei de părăsire neautorizată a locuinței în cadrul arestului la domiciliu, cu un regim de sancționare semnificativ mai redus decât evadarea din locurile de detenție și adaptat caracterului mai puțin restrictiv al acestei măsuri preventive, fie, ca alternativă mai adecvată din perspectiva principiului proporționalității, reglementarea acestei conduite ca abatere de la regimul măsurii preventive, sancționată prin mecanisme procesuale, precum înlocuirea arestului la domiciliu cu o măsură preventivă mai severă, fără a o asimila evadării din penitenciar	
	Ministerul Afacerilor Interne	12.	La art. I, având în vedere scopul proiectului, care vizează includerea persoanelor față de care a fost aplicată măsura preventivă a arestului la domiciliu în sfera de aplicare a art. 317 din Codul penal nr. 985/2002, se consideră oportună excluderea din alin. (1) al art. 317 din proiect a sintagmei „din locurile de detenție”. Totodată, această propunere derivă și din faptul că sintagma respectivă a fost exclusă din titlul articolului, ceea ce impune asigurarea unei concordanțe terminologice între titlu și conținutul normei.	Nu se acceptă Potrivit art. 51 alin. (2) din legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, denumirea articolului exprimă succint obiectul de reglementare, fără a avea o semnificație proprie în conținutul articolului. În partea ce vizează sintagma „din locurile de detenție” din dispoziția alineatului (1) al art. 317 Cod penal, excluderea acesteia ar genera o tautologie juridică contrară regulilor de tehnică legislativă stabilite la art. 54 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 100/2017, deoarece norma ar ajunge să definească infracțiunea prin ea însăși,

				fără a descrie acțiunea materială interzisă. Astfel, deși verbul „Evadarea” cuprinde intrinsec ideea de părăsire a unui loc de detenție, norma penală trebuie să descrie fapta interzisă într-un mod complet și inteligibil, conform art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, pentru a asigura o distincție clară între cele 2 modalități.
Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003				
Articolul 6 se completează cu punctele 8¹ cu următorul cuprins: „8¹) <i>consemn</i> – măsură procesuală de înregistrare în resursele informaționale de stat a datelor privind persoana, în limitele și pe termenul stabilit pentru asigurarea executării măsurilor procesuale de constrângere sau hotărârilor judecătorești. Consemnul poate fi: a) de informare – aplicat în vederea localizării persoanei sau pentru citare; b) la frontieră – aplicat în condițiile Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova.	Ministerul Afacerilor Interne	13.	La art. II, referitor la <u>instituția consemnului de informare</u>, se constată lipsa unor prevederi clare privind consecințele juridice în cazul în care bănuitul, învinuitul sau inculpatul continuă să se eschiveze de la prezentarea în fața organului de urmărire penală, a procurorului sau a instanței de judecată. Lipsa unor mecanisme procedurale care să permită reacția autorităților în cazul neconformării poate diminua eficiența acestei măsuri, în condițiile în care scopul consemnului de informare constă în asigurarea prezentării persoanei și desfășurarea eficientă a procesului penal. În aceste condiții, în vederea consolidării eficienței consemnului de informare, se propune: • examinarea oportunității completării art. 288 din Codul de procedură penală cu prevederi care să permită dispunerea anunțării în căutare a persoanei în cazul neprezentării nejustificate după instituirea consemnului de informare; • completarea proiectului cu prevederi clare privind răspunderea persoanei responsabile în cazul ignorării consemnului și prestării serviciilor către persoana vizată, în vederea prevenirii riscurilor de corupție. Totodată, se constată că noțiunea de „consemn”, în redactarea propusă, necesită clarificări suplimentare	Se acceptă parțial Suplimentar opiniei autorului proiectului de la pct. 8 din sinteză precizăm, consemnul de informare așa cum este conceput în Codul de procedură penală prin intermediul proiectului nu restrânge dreptul la libera circulație a persoanei. Refuzul recepționării citației înmânate prin măsura consemnului de informare nu implică reținerea persoanei sau refuzul prestării serviciilor. Astfel, în cazul refuzului, agentul responsabil de înștiințarea actelor procedurale va întocmi un proces-verbal în condițiile art. 240 în care va consemna aceste circumstanțe pe care îl va transmite procurorului sau instanței de judecată în termen de cel mult 3 zile. A se reține că consemnul de informare nu substituie procedura de citare reglementată de art. 238-241 Cod de procedură penală, ci reprezintă un instrument complementar pentru a asigura eficiența înștiințării persoanei

		sub aspect terminologic și conceptual, în vederea respectării cerințelor de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 100/2017 privind actele normative. Terminologia utilizată „consemn” nu este uniformă și nu corespunde sensului utilizat pe tot parcursul textului Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003. O altă obiecție constituie și faptul că măsurile de constrângere pot fi dispuse nu doar prin emiterea „hotărârilor judecătorești” dar și prin ordonanțe ale organului de urmărire penală sau procurorului. Explicarea termenului în varianta propusă va genera confuzii și neclarități cu referire la modalitatea de executare de către instituția responsabilă de executare în partea stabilirii măsurilor ce urmează a fi întreprinse. Astfel, se propune următoarea formulare a noțiunii: „8¹) consemn – măsură procesuală dispusă în vederea asigurării executării măsurilor de constrângere. Consemnele conțin informații despre persoane, acțiuni ce trebuie întreprinse la identificarea acestora și se aplică pe durata măsurii de executarea căreia o asigură. Consemnele pot fi: a) de localizare – aplicate pentru identificarea locului de aflare a persoanei, cu informarea imediată a organului de poliție teritorial de la locul aflării persoanei; c) la frontieră – aplicat în condițiile Legii cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova nr. 28/2024.”. Totodată, din perspectiva aplicabilității practice pe domeniul managementului frontierei, se constată că reglementările propuse privind consemnul de informare, în forma actuală, ridică unele rezerve, inclusiv în ceea ce privește corelarea acestuia cu instituția citării. În special, instituirea unor mecanisme de comunicare a actelor procedurale în punctele de trecere a frontierei de stat sau în alte locuri decât cele prevăzute de Codul de procedură penală necesită o	în situația în care modalitățile clasice de comunicare eșuează. Soluția propusă prin art. 241¹ vizează înmânarea înștiințării la etapa interacțiunii persoanei vizate în consemn cu autoritățile statului, și anume accesării serviciilor publice prestate de Agenția Servicii Publice, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, precum și Poliția de Frontieră, la trecerea frontierei de stat. În cazul sustragerii de la citație, legiuitorul reglementează măsura aducerii silite în fața organului de urmărire penală sau la instanță de judecată (art. 199 CPP). Privind răspunderea agentului responsabil, se reține că art. 241¹ alin. (4) din proiect instituie oblogația legală de a întocmi procesul-verbal de înmânare a citației sau refuzul recepționării acesteia. Neîndeplinirea acestei atribuții atrage răspunderea disciplinară a agentului în conformitate cu legea cadru a autorității responsabile de înregistrare a consemnului și realizarea acestuia în caz de activare. Referitor la dispunerea consemnului de către organul de urmărire penală a se vedea opinia autorului proiectului de lege la pct. 8 din sinteză. Definirea noțiunii „act de călătorie” în Codul de procedură penală este redundantă deoarece noțiunea sa este reglementată de art. 2 din Legea nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova – „<i>document de călătorie</i> - orice tip de document ce
--	--	---	--

			analiză suplimentară, în vederea asigurării conformității cu regulile procedurale aplicabile și evitării unor eventuale dificultăți de implementare. În acest context, se propune reexaminarea acestor soluții normative, inclusiv prin raportare la prevederile privind procedura de citare și atribuțiile autorităților implicate. Totodată, în vederea asigurării unei aplicări eficiente a măsurilor preventive ce implică restricții de deplasare, se consideră oportună completarea cadrului normativ cu definirea noțiunii de „act de călătorie”, ca element relevant pentru executarea acestor măsuri, inclusiv în contextul aplicării consemnului la frontieră. În context, propunem completarea articolul 6 cu punctul 1²) cu următorul cuprins: „1²) act de călătorie – orice tip de document ce acordă dreptul pentru trecerea frontierei de stat persoanelor și mijloacelor de transport, prevăzut de actele legislative în vigoare, precum și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.”. Introducerea noțiunii este corelată cu asigurarea executării măsurilor preventive stabilite la art. 178 și 191 din Codul de procedură penală.	acordă dreptul pentru autorizarea trecerii frontierei de stat, prevăzut de actele normative, precum și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte”. Atât regulile de asigurare a controlului accesului la linia frontierei de stat, precum și realizarea consemnului la frontieră sunt reglementate în HG nr. 862/2024. Introducerea consemnului de informare ar determina modificarea HG nr. 862/2024 în vederea executării prevederilor legale ce se propun a fi instituite prin prezentul proiect de lege.
	Procuratura Generală	14.	1. Prim, potrivit art. 2 pct. 1 din proiect, este definită noțiunea de „consemn de informare” ca fiind o măsură procesuală de „înregistrare în resursele informaționale de stat a datelor privind persoana [...]”. Observăm că această definiție nu este susținută de o reglementare operațională corespunzătoare. Legea nu indică în mod concret ce reprezintă aceste „resurse informaționale de stat”, în ce sisteme sunt introduse datele și care este autoritatea responsabilă de gestionarea acestora. O asemenea formulare, generală și nedeterminată, face dificilă identificarea mecanismului tehnico-juridic de aplicare a măsurii și lasă un spațiu excesiv de interpretare autorităților.	Precizare Suplimentar opiniei autorului proiectului de la pct. 2 din sinteză, menționăm că textul „resurse informaționale de stat” a fost preluată din Capitolul III din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat. La acest capitol este reglementată complexul de resurse informaționale de importantă statală. Mai mult, aceste „resurse informaționale de stat sunt reglementate la art. 11 din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și

				art. 3 din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre. Identificarea resursei informaționale de stat unde urmează a fi operat consemnul aparține procurorului sau instanței de judecată, odată cu aplicarea măsurii preventive ce urmează a fi asigurată, or înregistrarea consemnului în sistemul informațional de stat este interdependentă de măsurile procesuale de constrângere și autoritatea care le dispune și autoritatea deținătoare a sistemului respectiv. Utilizarea unei noțiuni-cadru în detrimentul enumerării exhaustive a unor sisteme informatice specifice reprezintă o opțiune de tehnică legislativă în scopul de a asigura durabilitatea normei. Prin urmare, termenul utilizat oferă gradul de predictibilitate necesar, iar detaliile operaționale urmează a fi reglementate în cadrul normativ secundar (a se vedea pct. 8 din Nota de fundamentare).
	Agenția de Guvernare Electronică	15.	Redacția noțiunii de „consemn” de la Art. II din proiect, menționează despre „înregistrarea în resursele informaționale de stat a datelor privind persoana” fără a specifica dacă va fi realizat un schimb de date între sistemele și resursele informaționale ale procurorilor sau judecătorilor în conformitate cu prevederile Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, în cazul „consemnului de informare”, sau reprezentanții instituțiilor enumerate vor avea acces pentru înregistrarea directă în aceste resurse/sisteme informaționale în calitate de registratori, în	Precizare: Detaliile operaționale urmează a fi reglementate/dezvoltate în cadrul normativ secundar. A se vedea suplimentar pct. 2 și 14 din sinteză.

			conformitate cu prevederile Legii nr. 71/2007 cu privire la registre.	
24. La articolul 74 alineatul (1) punctul 5) textul „la contul de depozit al instanței judecătorești” se substituie cu textul „la contul administrat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale”.	Centrul Național Anticorupție	16.	La art. II din proiect privind modificarea Codului de procedură penală În art. II pct. 2, 9, 10, 12, 17 și 18 din proiect, care vizează modificarea art. 74 alin. (1) punct 5), art. 179 alin. (3), art. 180 alin. (2), art. 1921 alin. (1), art. 308 și art. 310 alin. (4) din Codul de procedură penală, după textul „Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale”, propunem completarea cu textul „, în baza dispoziției de încasare, eliberată de aceasta”. Necesitatea acestei intervenției este determinată de faptul că efectuarea plăților, fără un document standardizat emis de entitatea responsabilă, poate genera erori în indicarea datelor bancare, inclusiv a conturilor trezoreriale, precum și dificultăți în identificarea corectă a plătitorului și a destinației sumelor transferate. Or, în condițiile în care Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale este autoritatea care administrează aceste conturi, aceasta este în măsură să confirme autenticitatea și corectitudinea datelor necesare efectuării plăților, asigurând, totodată, o evidență exactă și completă a sumelor încasate. Totodată, se relevă că dispozițiile de încasare vor fi generate în format electronic prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „Registrul bunurilor infracționale indisponibilizate”, gestionat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale, care constituie sistemul național de evidență a bunurilor infracționale sechestrate, a măsurilor de indisponibilizare, precum și a actelor și hotărârilor ulterioare referitoare la aceste bunuri. Acest mecanism va permite automatizarea proceselor, reducerea intervențiilor manuale și minimizarea riscurilor de eroare. În același timp, având în vedere că instanțele de judecată și organele procuraturii dispun de acces la sistemul informațional menționat, va fi posibilă generarea operativă a dispozițiilor de încasare chiar la momentul dispunerii măsurii	Se acceptă

			procesuale corespunzătoare. Astfel, în situațiile în care se dispune încasarea imediată a unor sume de bani, procurorul sau instanța de judecată va putea genera pe loc dispoziția necesară, iar în alte cazuri persoana vizată se va putea adresa Agenției pentru eliberarea acesteia. Prin urmare, completarea propusă va contribui la asigurarea unui mecanism eficient, sigur și transparent de gestionare a mijloacelor financiare aferente procedurilor penale.	
	Procuratura Generală	17.	2. Propunem completarea art. 165 alin.(2) pct.2) din Codul de procedură penală la început cu cuvântul „bănuitul”. Prezenta modificare se impune pentru a stabili temeiurile clare de aplicare a măsurii procesuale de constrângere sub formă de reținere, situațiilor tip existente la zi în activitatea organelor de drept, care nu au acoperire juridică la zi pentru situațiile încălcării măsurilor preventive neprivative de libertate, de către bănuitul.	Nu se acceptă Propunerea nu poate fi reținută, deoarece ar extinde temeiurile reținerii asupra unei persoane aflate într-o etapă procesuală premergătoare punerii sub învinuire, fără o corelare sistemică cu regimul calităților procesuale. Art. 165 alin. (2) pct. 2) CPP vizează învinuitul și inculpatul care încalcă măsurile preventive neprivative de libertate, adică persoane în privința cărora acuzația este deja formalizată. În schimb, statutul bănuितului, reglementat la art. 63 și 64 CPP, este unul temporar, anterior punerii sub învinuire, iar art. 65 și 66 CPP confirmă regimul distinct al învinuitului/inculpatului, inclusiv prin drepturile și obligațiile aferente unei acuzații formalizate. Prin urmare, includerea bănuितului la art. 165 alin. (2) pct. 2) CPP ar diminua diferența dintre aceste calități procesuale și ar crea un temei suplimentar de privare de libertate înainte de parcurgerea „filtrului” prevăzut la art. 280 și 281 CPP. Cadrul normativ existent oferă deja mecanisme suficiente pentru reacția autorităților în cazul conduitei de sustragere a bănuितului. Art. 165 alin.

				(2) pct. 1) și art. 166 CPP reglementează reținerea persoanei bănuite atunci când există „bănuială rezonabilă” și temeiuri concrete, inclusiv riscul de sustragere, împiedicare a aflării adevărului sau săvârșire a altor infracțiuni. Mai mult, din perspectiva art. 5 CEDO, orice lipsire de libertate trebuie să fie legală, previzibilă și protejată împotriva arbitrarului. În cauza Aydın Sefa Akay c. Turciei, 2024, CtEDO a menționat că legea care autorizează privarea de libertate trebuie să fie accesibilă, clară și previzibilă, iar principiul securității juridice poate fi compromis prin interpretări extensive care neagă garanțiile procedurale oferite de lege (§ 115). De asemenea, simpla trimitere la dispoziții legale sau la probe nespecificate nu este suficientă pentru a justifica „motivele verosimile de a bănuii”, fiind necesare informații concrete (cauza Akgün c. Turciei, 2021, §§ 156, 175 și 184), iar riscul sustragerii nu poate fi prezumat, ci trebuie evaluat în raport cu factori individuali relevanți (Panchenko c. Rusiei, 2005, § 106 și Becciev c. Moldovei, 2005, § 58)
7. Articolul 177 se completează cu alineatele (2¹) – (2³) cu următorul cuprins: „(2¹) Odată cu aplicarea sau prelungirea măsurilor preventive prevăzute la art. 175 alin. (3) pct. 1), 2) și 5)-11) procurorul, după caz, instanța de judecată dispune darea în consemn în resursele	Ministerul Afacerilor Interne	18.	La pct. 7, nu este suficient fundamentată intenția autorului proiectului de a completa art. 177 din Codul de procedură penală, or prevederea propusă vizează exclusiv măsurile preventive și nu acoperă în mod corespunzător alte măsuri procesuale de constrângere care pot implica darea în consemn (de exemplu, aducerea silită).	Precizare: Potrivit Notei de fundamentare (pct. 3.1.), prin completarea art. 177 CPP, proiectul instituie un mecanism procedural prin care consemnul devine o componentă obligatorie a procesului de punere în executare a măsurilor de prevenire. Voința legiutorului este de

informaționale de stat, care nu poate depăși durata măsurii preventive aplicate. (2²) Pentru punerea în executare a măsurilor preventive consemnul cuprinde: a) tipul de consemn; b) temeiul legal al emiterii; c) date pentru identificarea persoanei; d) resursa informațională de stat unde urmează a fi consemnat; e) măsurile ce urmează a fi întreprinse; f) ordonatorul consemnului, datele de contact în vederea realizării măsurilor; g) termenul de instituire al consemnului. (2³) Consemnul încetează de drept: a) prin executare, în cazul în care această modalitate de încetare este stabilită în ordonanța sau încheierea privind darea în consemn; b) prin anulare, în temeiul ordonanței sau hotărârii prin care s-a dispus anularea actului privind darea în consemn; c) la expirarea termenului pentru care a fost instituit și nu s-a dispus prelungirea acestuia.”.		Totodată, nu este clară temeinicia aplicării consemnului în raport cu anumite măsuri preventive prevăzute la art. 175 alin. (3) pct. 9) și 11), în lipsa unor prevederi exprese care să stabilească această corelare. De asemenea, măsurile preventive prevăzute la pct. 5), 5¹), 6) și 7) din același articol nu implică, în mod direct, darea în consemn, iar proiectul nu conține intervenții asupra articolelor care reglementează în mod direct aceste măsuri (de exemplu, art. 182, 182¹ , 183 din Codul de procedură penală, precum și art. 298–300 din Codul de executare, ceea ce poate genera necorelări normative). Mai mult, formularea propusă la art. 177 alin. (2²) prezintă un caracter ambiguu, generând dificultăți de implementare în practică a normei legale. În aplicarea acesteia, ordonatorul se poate afla în imposibilitatea de a identifica și califica măsura dispusă în raport cu criteriile stabilite, în lipsa unor prevederi exprese care să asigure compatibilitatea dintre tipul măsurii procesuale și elementele obligatorii ale consemnului. În acest sens, nu sunt clar reglementate aspecte esențiale, precum: tipurile de consemn aplicabile, resursele informaționale de stat în care acestea urmează a fi instituite, informațiile minime necesare pentru executarea consemnului, precum și acțiunile ce pot fi întreprinse de autoritățile competente la identificarea persoanei vizate. În aceste condiții, se propune reexaminarea propunerii privind completarea art. 177 din Codul de procedură penală, inclusiv prin evaluarea oportunității excluderii modificărilor propuse și reglementării distincte a instituirii consemnului pentru fiecare caz de aplicare a măsurilor procesuale de constrângere, prin instituirea unor prevederi separate, corelate cu fiecare categorie de măsuri, în cadrul articolelor relevante din Codul de procedură penală și/sau Codul de executare, în vederea asigurării clarității, coerenței normative și aplicabilității practice a reglementării.	a elimina caracterul informal și discreționar al dărilor în consemn, subordonând această acțiune unor cerințe riguroase de formă și conținut, transformând consemnul dintr-o opțiune administrativă într-o obligație procedurală ce trebuie dispusă simultan cu aplicarea sau prelungirea măsurii preventive, asigurând astfel că aceasta devine imediat opozabilă în sistemele informaționale de stat (art. 191, art. 287¹, art. 288, art. 308, art. 321 CPP). Tipul de consemn și înregistrarea acestuia în sistemul informațional de stat este interdependent de acțiunile ce urmează a fi întreprinse prin măsura procesuală de constrângere și autoritatea care le dispune, precum și autoritatea deținătoare a sistemului respectiv. Totodată, detaliile operaționale se vor reglementa prin cadrul normativ secundar, asigurând flexibilitatea necesară implementării tehnice fără a afecta rigoarea garanțiilor procesuale stabilite prin lege.
--	--	--	--

	Procuratura Generală	19.	4. În continuare, potrivit art. 177 alin. (2¹) din proiect, se prevede că darea în consemn se dispune odată cu aplicarea sau prelungirea măsurilor preventive prevăzute la art. 175 alin. (3) pct. 1), 2) și 5)-l 1) din Codul de procedură penală. Se constată că această formulare include și măsura prevăzută la art. 175 alin. (3) pct. 5¹) (înlăturarea de la conducerea mijlocului de transport), care, prin natura sa, este o măsură temporară, de scurtă durată, ce nu poate fi prelungită în sensul altor măsuri preventive și care, de regulă, este urmată de aplicarea unei alte măsuri, cum ar fi ridicarea provizorie a permisului de conducere. În aceste condiții, includerea acestei măsuri în categoria celor care atrag automat darea în consemn apare ca fiind nejustificată. Se impune, astfel, instituirea unei excepții, similar cu cele existente pentru garanția personală și garanția unei organizații.	se acceptă
8. La articolul 178, alineatul (1) se completează cu textul „, fiind supus, după caz, monitorizării electronice”.	Ministerul Afacerilor Interne	20.	La pct. 8, se susține completarea alin. (1) al art. 178 din Codul de procedură penală cu textul „, fiind supus, după caz, monitorizării electronice.”. Totodată, propunem modificarea art. 178 alin. (4) în redacție nouă și completarea cu alin. (5), cu următorul cuprins: „(4) Copia de pe ordonanța procurorului sau hotărârea instanței, prin care s-a dispus aplicarea măsurii preventive obligarea de a nu părăsi localitatea, se trimite organului de poliție în a cărei rază teritorială locuiește învinuitul, inculpatul, pentru executare; (5) Copia de pe ordonanța procurorului sau hotărârea instanței, prin care s-a dispus aplicarea măsurii preventive obligarea de a nu părăsi țara, se remite Poliției de Frontieră pentru aplicarea consemnului restrictiv de ieșire. În cazul identificării persoanei la frontiera de stat, se va ridica provizoriu actul de călătorie cu transmiterea acestuia, în termen de 24 ore, către organul ce a dispus aplicarea măsurii preventive.”.	se acceptă parțial A se vedea opinia autorului proiectului de la pct. 7 din sinteză.

		Modificările propuse, urmează să evidențieze diferența acțiunilor, între măsurile preventive obligarea de a nu părăsi localitatea și obligarea de a nu părăsi țara, or, mecanismele de executare precum și atribuțiile instituționale ale entităților implicate în procesul de asigurare a executării acestora, sunt distincte. Necesitatea introducerii modificărilor de referință în modalitatea prezentată supra, rezidă din: - problematica executării măsurii preventive de către persoanele care nu au un loc de domiciliu permanent în Republica Moldova; - necesitatea excluderii paralelismului execuțional; - asigurarea evidenței stricte a cazurilor de eludare a preveniilor de la executarea măsurilor preventive impuse; - asigurarea executării conforme a măsurii preventive obligarea de a nu părăsi țara, de către persoanele cu cetățenie multiplă; - excluderea necesității predării actului de călătorie spre păstrare, către autoritatea ce a dispus aplicarea măsurii preventive, or, adesea această procedură nu are loc de fapt, iar Poliția de Frontieră a implementat mecanismul de ridicare provizorie a pașapoartelor în punctele de trecere a frontierei de stat, în cazul identificării persoanelor în privința cărora este declanșat un consemn restrictiv în legătură cu valabilitatea măsurii preventive obligarea de a nu părăsi țara. Totodată, amendamentele propuse, ținând cont de scopul proiectului de lege, vor contribui la armonizarea prevederilor Codului de executare al Republicii Moldova și Codului de procedură penală, urmând să instituie claritate în conduita ce urmează a fi adoptată de persoanele în privința cărora a fost aplicată o măsură preventivă, precum și vor exclude probabilitatea interpretării extensiv defavorabile a prevederilor actelor normative de către organele de drept, fapt inadmisibil în materia procedural penală și de executare.	
--	--	--	--

	Inspectoratul Național de Probațiune	21. Cu privire la extinderea aplicării monitorizării electronice (art. 178 și art. 191 din Codul de procedura penală) Proiectul propune extinderea aplicării monitorizării electronice în cadrul măsurilor preventive, prin completarea art. 178 și art. 191 din Codul de procedura penală. Inspectoratul Național de Probațiune nu susține aceasta extindere în forma propusă, având în vedere capacitatea instituțională actuală și volumul deja semnificativ de persoane aflate sub supraveghere prin mijloace electronice. În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1322/2016 privind monitorizarea electronică, aceasta măsură se aplică deja unui spectru larg de subiecți, inclusiv: • persoanelor liberate de pedeapsa penală; • condamnatilor care se deplasează fără escortă sau în afara penitenciarului; • persoanelor supuse măsurilor preventive cu stabilirea unor obligații sau restricții; • persoanelor implicate în cauze de violență în familie (inclusiv victime); • agresorilor în privința cărora au fost emise ordonanțe de protecție. În aceste condiții, extinderea suplimentară a aplicării monitorizării electronice, fără o evaluare prealabilă a impactului asupra resurselor umane și tehnice ale Inspectoratului Național de Probațiune, este de natură să afecteze eficiența activităților de supraveghere și să genereze disfuncționalități în implementarea acestor măsuri. Se propune: • reexaminarea prevederilor art. 178 și art. 191 din Codul de procedura penală în sensul limitării aplicării monitorizării electronice la cazuri justificate prin evaluarea riscului;	Precizare: Reforma propusă vizează securizarea procesului penal, sub aspectul optimizării mecanismelor procesuale de constrângere și evitarea sustragerii de la executarea pedepsei. Evaluarea exactă a resurselor umane și financiare va fi realizată etapizat după adoptarea prezentului proiect de lege, în funcție de necesitățile reale de implementare constatate în practică, reieșind din dinamica aplicării noilor norme.
--	---	---	---

			• completarea Notei de fundamentare cu o analiza detaliata a impactului asupra capacitatii institutionale a organelor de probatiune; • corelarea eventualei extinderi a masurii cu asigurarea resurselor necesare (personal, echipamente, infrastructura tehnica).	
9. La articolul 179 alineatul (3) textul „la contul de depozit al procuraturii sau al instanței de judecată” se substituie cu textul „pe contul administrat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale”.	Centrul Național Anticorupție	22.	La art. II din proiect privind modificarea Codului de procedură penală În art. II pct. 2, 9, 10, 12, 17 și 18 din proiect, care vizează modificarea art. 74 alin. (1) punct 5), art. 179 alin. (3), art. 180 alin. (2), art. 1921 alin. (1), art. 308 și art. 310 alin. (4) din Codul de procedură penală, după textul „Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale”, propunem completarea cu textul „, în baza dispoziției de încasare, eliberată de aceasta”. Necesitatea acestei intervenției este determinată de faptul că efectuarea plăților, fără un document standardizat emis de entitatea responsabilă, poate genera erori în indicarea datelor bancare, inclusiv a conturilor trezoreriale, precum și dificultăți în identificarea corectă a plătitorului și a destinației sumelor transferate. Or, în condițiile în care Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale este autoritatea care administrează aceste conturi, aceasta este în măsură să confirme autenticitatea și corectitudinea datelor necesare efectuării plăților, asigurând, totodată, o evidență exactă și completă a sumelor încasate. Totodată, se relevă că dispozițiile de încasare vor fi generate în format electronic prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „Registrul bunurilor infraționale indisponibilizate”, gestionat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale, care constituie sistemul național de evidență a bunurilor infraționale sechestrate, a măsurilor de indisponibilizare, precum și a actelor și hotărârilor ulterioare referitoare la aceste bunuri. Acest mecanism va permite automatizarea proceselor, reducerea intervențiilor manuale și minimizarea riscurilor de eroare. În același timp, având în vedere că instanțele de judecată și organele procuraturii	Se acceptă

			dispun de acces la sistemul informațional menționat, va fi posibilă generarea operativă a dispozițiilor de încasare chiar la momentul dispunerii măsurii procesuale corespunzătoare. Astfel, în situațiile în care se dispune încasarea imediată a unor sume de bani, procurorul sau instanța de judecată va putea genera pe loc dispoziția necesară, iar în alte cazuri persoana vizată se va putea adresa Agenției pentru eliberarea acesteia. Prin urmare, completarea propusă va contribui la asigurarea unui mecanism eficient, sigur și transparent de gestionare a mijloacelor financiare aferente procedurilor penale.	
10. La articolul 180 alineatul (2) textul „la contul de depozit al procuraturii sau al instanței de judecată” se substituie cu textul „pe contul administrat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale” iar sintagma „de la 300 la 1000 unități convenționale” se substituie cu sintagma „de la 1000 la 3000 unități convenționale”.	Centrul Național Anticorupție	23.	La art. II din proiect privind modificarea Codului de procedură penală În art. II pct. 2, 9, 10, 12, 17 și 18 din proiect, care vizează modificarea art. 74 alin. (1) punct 5), art. 179 alin. (3), art. 180 alin. (2), art. 1921 alin. (1), art. 308 și art. 310 alin. (4) din Codul de procedură penală, după textul „Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale”, propunem completarea cu textul „, în baza dispoziției de încasare, eliberată de aceasta ”. Necesitatea acestei intervenției este determinată de faptul că efectuarea plăților, fără un document standardizat emis de entitatea responsabilă, poate genera erori în indicarea datelor bancare, inclusiv a conturilor trezoreriale, precum și dificultăți în identificarea corectă a plătitorului și a destinației sumelor transferate. Or, în condițiile în care Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale este autoritatea care administrează aceste conturi, aceasta este în măsură să confirme autenticitatea și corectitudinea datelor necesare efectuării plăților, asigurând, totodată, o evidență exactă și completă a sumelor încasate. Totodată, se relevă că dispozițiile de încasare vor fi generate în format electronic prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „Registrul bunurilor infracționale indisponibilizate”, gestionat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale, care constituie sistemul național de evidență a bunurilor infracționale sechestrate, a	Se acceptă

			măsurilor de indisponibilizare, precum și a actelor și hotărârilor ulterioare referitoare la aceste bunuri. Acest mecanism va permite automatizarea proceselor, reducerea intervențiilor manuale și minimizarea riscurilor de eroare. În același timp, având în vedere că instanțele de judecată și organele procuraturii dispun de acces la sistemul informațional menționat, va fi posibilă generarea operativă a dispozițiilor de încasare chiar la momentul dispunerii măsurii procesuale corespunzătoare. Astfel, în situațiile în care se dispune încasarea imediată a unor sume de bani, procurorul sau instanța de judecată va putea genera pe loc dispoziția necesară, iar în alte cazuri persoana vizată se va putea adresa Agenției pentru eliberarea acesteia. Prin urmare, completarea propusă va contribui la asigurarea unui mecanism eficient, sigur și transparent de gestionare a mijloacelor financiare aferente procedurilor penale.	
11. Articolul 191: la alineatul (1) textul „cu darea, după caz, în consemn la frontieră” se substituie cu textul „cu darea în consemn și/sau cu aplicarea monitorizării electronice.”; alineatul (3) se completează cu punctul 9) cu următorul cuprins: „9) să mențină în stare funcțională mijloacele electronice de control și să le poarte permanent.”.	Ministerul Afacerilor Interne	24. La pct. 11, se susține modificările propuse la art. 191. Totodată, propunem completarea articolului 191 cu alineatul 4 ¹ , cu următorul cuprins: „(4 ¹) Copia de pe încheierea instanței prin care s-a dispus aplicarea măsurii preventive liberarea provizorie sub control judiciar, se remite Poliției de Frontieră pentru aplicarea consemnului restrictiv de ieșire. În cazul identificării prevenitului în punctele de trecere a frontierei de stat, se va ridica provizoriu actul de călătorie cu transmiterea acestuia în termen de 24 ore, către organul ce a dispus aplicarea măsurii preventive și se va informa despre acest fapt organul de Poliție responsabil de asigurarea controlului prevenitului liberat provizoriu.” Completarea propusă va asigura o executare eficientă a măsurii preventive, iar actul de călătorie ridicat provizoriu și remis către ordonator, va determina preschimbarea măsurii preventive în una mai aspră.	Se acceptă parțial A se vedea opinia autorului proiectului de la pct. 7 din sinteză.	

	Inspectoratul Național de Probatiune	25. Cu privire la extinderea aplicarii monitorizarii electronice (art. 178 si art. 191 din Codul de procedura penala) Proiectul propune extinderea aplicarii monitorizarii electronice in cadrul masurilor preventive, prin completarea art. 178 si art. 191 din Codul de procedura penala. Inspectoratul National de Probatiune nu sustine aceasta extindere in forma propusa, avand in vedere capacitatea institutionala actuala si volumul deja semnificativ de persoane aflate sub supraveghere prin mijloace electronice. În conformitate cu Hotararea Guvernului nr. 1322/2016 privind monitorizarea electronica, aceasta masura se aplica deja unui spectru larg de subiecti, inclusiv: • persoanelor liberate de pedeapsa penala; • condamnatilor care se deplaseaza fara escorta sau in afara penitenciarului; • persoanelor supuse masurilor preventive cu stabilirea unor obligatii sau restrictii; • persoanelor implicate in cauze de violenta in familie (inclusiv victime); • agresorilor in privinta carora au fost emise ordonante de protectie. În aceste conditii, extinderea suplimentara a aplicarii monitorizarii electronice, fara o evaluare prealabila a impactului asupra resurselor umane si tehnice ale Inspectoratului National de Probatiune, este de natura sa afecteze eficienta activitatilor de supraveghere si sa genereze disfunctionalitati in implementarea acestei masuri. Se propune: • reexaminarea prevederilor art. 178 si art. 191 din Codul de procedura penala in sensul limitarii aplicarii monitorizarii electronice la cazuri justificate prin evaluarea riscului;	Precizare A se vedea pct. 21 din sinteză.
--	---	--	--

			• completarea Notei de fundamentare cu o analiza detaliata a impactului asupra capacitatii institutionale a organelor de probatiune; • corelarea eventualei extinderi a masurii cu asigurarea resurselor necesare (personal, echipamente, infrastructura tehnica).	
12. La articolul 192¹ alineatul (1) textul „pe contul depozitar al procuraturii sau, după caz, al instanței de judecată” se substituie cu textul „pe contul administrat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale” iar sintagma „aceluiași organ” se substituie cu sintagma „aceleiași agenții”.	Centrul Național Anticorupție	26.	La art. II din proiect privind modificarea Codului de procedură penală În art. II pct. 2, 9, 10, 12, 17 și 18 din proiect, care vizează modificarea art. 74 alin. (1) punct 5), art. 179 alin. (3), art. 180 alin. (2), art. 1921 alin. (1), art. 308 și art. 310 alin. (4) din Codul de procedură penală, după textul „Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale”, propunem completarea cu textul „, în baza dispoziției de încasare, eliberată de aceasta”. Necesitatea acestei intervenției este determinată de faptul că efectuarea plăților, fără un document standardizat emis de entitatea responsabilă, poate genera erori în indicarea datelor bancare, inclusiv a conturilor trezoreriale, precum și dificultăți în identificarea corectă a plătitorului și a destinației sumelor transferate. Or, în condițiile în care Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale este autoritatea care administrează aceste conturi, aceasta este în măsură să confirme autenticitatea și corectitudinea datelor necesare efectuării plăților, asigurând, totodată, o evidență exactă și completă a sumelor încasate. Totodată, se relevă că dispozițiile de încasare vor fi generate în format electronic prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „Registrul bunurilor infraționale indisponibilizate”, gestionat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale, care constituie sistemul național de evidență a bunurilor infraționale sechestrate, a măsurilor de indisponibilizare, precum și a actelor și hotărârilor ulterioare referitoare la aceste bunuri. Acest mecanism va permite automatizarea proceselor, reducerea intervențiilor manuale și minimizarea riscurilor de eroare. În același timp, având în vedere că instanțele de judecată și organele procuraturii	Se acceptă

			dispun de acces la sistemul informațional menționat, va fi posibilă generarea operativă a dispozițiilor de încasare chiar la momentul dispunerii măsurii procesuale corespunzătoare. Astfel, în situațiile în care se dispune încasarea imediată a unor sume de bani, procurorul sau instanța de judecată va putea genera pe loc dispoziția necesară, iar în alte cazuri persoana vizată se va putea adresa Agenției pentru eliberarea acesteia. Prin urmare, completarea propusă va contribui la asigurarea unui mecanism eficient, sigur și transparent de gestionare a mijloacelor financiare aferente procedurilor penale.	
13. Articolul 205 se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins: „(6) Refuzul de punere a bunurilor sub sechestru nu împiedică solicitarea repetată de aplicare a acestuia.”.	Procuratura Generală	27.	5. Totodată, dispoziția propusă la art. 205 alin. (6) din Codul de procedură penală nu întrunește cerințele de claritate și previzibilitate, întrucât nu sunt specificate condițiile sau temeiurile în care procurorul poate solicita în mod repetat aplicarea sechestrului asupra bunurilor. în lipsa unor delimitări clare, norma riscă să genereze practici neuniforme și eventuale abuzuri, fiind necesară concretizarea acestor situații.	Se acceptă La articolul 205 alineatul (6) CPP se completează cu textul „în cazul apariției unor circumstanțe noi.”
14. Se completează cu articolul 241 ¹ cu următorul cuprins: „ Articolul 241¹. Consemnul de informare (1) În cazul imposibilității înmânării citației în condițiile art. 239, procurorul sau instanța de judecată dispune darea acesteia în consemn de informare, conform art. 177 alin. (2 ¹). (2) Executarea consemnului de informare se realizează prin înmânarea citației sub semnătură de către agentul care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a identificat persoana dată în consemn. (3) Autoritatea competentă care a executat consemnul informează imediat, prin mijloace de comunicare electronică ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestora, procurorului sau instanței de judecată despre faptul	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru	28.	Proiectul de lege introduce, prin completarea cu art. 241 ¹ a Codului de procedură penală, instituția „ <i>consemnului de informare</i> ”, stabilind că executarea acestuia se realizează prin înmânarea citației sub semnătură de către „ <i>agentul care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a identificat persoana dată în consemn</i> ”. Totuși, formularea utilizată în textul propus nu este suficient de clară sub aspectul determinării subiectului împuternicit să acționeze în calitate de „ <i>agent</i> ”, ceea ce poate genera dificultăți de interpretare și aplicare. În acest sens, art. 6 alin. (2) din Codul de procedură penală, definește deja în mod expres noțiunea de „ <i>agent împuternicit cu înmânarea citației</i> ”, incluzând o categorie determinată de subiecți, și anume: colaboratori ai poliției, lucrători ai autorităților administrației publice locale, ai instanțelor judecătorești, precum și alte persoane împuternicite de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată	Se acceptă parțial La articolul 241 ¹ CPP la alineatul (2) și (4) a fost ajustată terminologia agentului la noțiunea definită de art. 6 pct. 2) CPP, și anume de agent împuternicit cu înmânarea citației

executării și transmite dovada de înmânare a citației în termen de cel mult 3 zile. (4) În cazul în care persoana dată în consemn refuză primirea citației sau, primind-o, refuză sau nu poate să semneze dovada de primire, agentul care a identificat persoana întocmește un proces-verbal în condițiile art. 240 în care consemnează aceste circumstanțe pe care îl transmite procurorului sau instanței de judecată în termenul și condițiile prevăzute la alin. (3).”.		să înmâneze citația, în condițiile codului. Prin urmare, utilizarea în proiect, la art. 241¹ Cod de procedură penală, a sintagmei generale „<i>agentul care a identificat persoana</i>” fără trimitere expresă la definiția legală existentă poate crea incertitudine juridică cu privire la sfera persoanelor care pot efectua înmânarea citației în cadrul consemnului de informare. Astfel, formularea actuală ridică problema dacă legiuitorul se referă exclusiv la categoria deja definită la art. 6 alin. (2) CPP sau intenționează extinderea acestei categorii la orice persoană care, în fapt, identifică persoana vizată de consemn. O eventuală interpretare extensivă în sensul celei de-a doua ipoteze ar genera riscuri semnificative de ordin juridic și practic, inclusiv lipsa unor garanții suficiente privind competența și instruirea persoanei care efectuează înmânarea, precum și afectarea securității juridice a procedurii de citare. În plus, din nota informativă reiese că intenția normativă ar fi aceea de extindere a cercului de agenți, prin includerea agentului public care identifică persoana în resursele informaționale de stat, fără ca o asemenea extindere să fie exprimată explicit în cuprinsul art. 6 alin. (2) din Codul de procedură penală. Această abordare riscă să creeze un decalaj între expunerea de motive și textul normativ efectiv, cu impact asupra previzibilității și securității juridice. În consecință, recomandăm corelarea expresă a textului propus la art. 241¹ Cod de procedură penală cu definiția existentă la art. 6 alin. (2) din același cod, prin utilizarea unei formulări unitare („<i>agent împuternicit cu înmânarea citației</i>”), precum și excluderea oricărei ambiguități care ar putea permite extinderea necontrolată a sferei persoanelor îndreptățite să efectueze înmânarea.	
	Ministerul Afacerilor Interne	29. La pct. 14, se relevă că, deși citația și consemnul de informare urmăresc un scop comun, este necesară delimitarea clară a acestora, întrucât reprezintă acte procedurale distincte în sensul proiectului de lege.	Precizare Suplimentar opiniei autorului proiectului de la pct. 8 menționăm că consemnul de informare nu substituie

		Totodată, din perspectiva aplicabilității practice și a compatibilității cu procedura de citare reglementată de Codul de procedură penală, mecanismul propus ridică anumite rezerve, inclusiv sub aspectul modului de implementare și al delimitării competențelor instituționale. În aceste condiții, se propune reexaminarea soluției legislative prevăzute la pct. 14, inclusiv sub aspectul oportunității menținerii acesteia în forma actuală. Această delimitare este justificată și prin faptul că, potrivit proiectului, consemnul de informare intervine în situațiile în care înmânarea citației nu este posibilă. De asemenea, conform art. 177 din Codul de procedură penală în redacția propusă prin proiect, acesta este reglementat ca act procedural distinct, cu un regim juridic propriu. În aceste condiții, lipsa unei diferențieri exprese între citație și consemnul de informare poate genera confuzii în aplicare și dificultăți practice, motiv pentru care se propune revizuirea textului. Totodată, din perspectiva aplicabilității practice, se constată că mecanismul propus ridică rezerve sub aspectul compatibilității cu procedura de citare reglementată de Codul de procedură penală. În particular, art. 238 stabilește în mod expres locul și modalitatea de efectuare a citării, inclusiv în situația modificării adresei, iar soluția legislativă propusă la art. 241¹ nu reglementează în mod suficient aceste elemente esențiale. În acest context, instituirea unui asemenea mecanism ar putea implica necesitatea modificării cadrului legal aferent procedurii de citare. De asemenea, implementarea citării în punctele de trecere a frontierei de stat, inclusiv în cele amplasate pe teritoriul altui stat, ridică semne de întrebare cu privire la legalitatea și posibilitatea realizării efective a procedurii. Totodată, se constată riscul atribuirii unor competențe improprii pentru angajații Poliției de	procedura de citare reglementată de art. 238-241 Cod de procedură penală, ci reprezintă un instrument complementar pentru a asigura eficiența înștiințării persoanei în situația în care modalitățile clasice de comunicare eșuează. Soluția propusă prin art. 241¹ vizează înmânarea înștiințării la etapa interacțiunii cu autoritățile statului, și anume accesării serviciilor publice prestate de Agenția Servicii Publice, precum și Poliția de Frontieră, la trecerea frontierei de stat. Instituirea mecanismului va implica modificarea cadrului normativ secundar, atât sub aspect tehnic, în sistemele informaționale de stat, precum și sub aspect administrativ în partea ce vizează procedurile de realizare a acestora (detaliile operaționale). Instituția consemnului este pe larg implementată de Inspectoratul Poliției de Frontieră, odată cu adoptarea Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, conform Hotărârii guvernului nr. 862/2024 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova. Prin proiect se propune extinderea consemnului de informare inclusiv la procedura de citare a persoanei, după cum se menționează în nota de fundamentare, în scopul celerității procesului penal și evitarea sustragerii deliberate a subiecților procesuali de la
--	--	--	---

			Frontieră, care pot depăși atribuțiile stabilite prin Legea nr. 283/2016 cu privire la Poliția de Frontieră, precum și dificultăți în asigurarea eficienței și legalității procedurii de citare în aceste condiții. În același timp, proiectul nu conține prevederi clare privind delimitarea caracterului măsurilor impuse prin consemn, ceea ce poate genera confuzii în ceea ce privește autoritatea competentă și modul de executare a acestuia. Suplimentar, se relevă că legislația procesual penală instituie deja mecanisme juridice adecvate pentru asigurarea prezentării persoanei în fața organelor competente, inclusiv prin aplicarea aducerii silite, în condițiile art. 199 din Codul de procedură penală. În subsidiar, se propune completarea art. 241¹ alin. (1) cu prevederi care să permită dispunerea dării în consemn și de către ofițerul de urmărire penală, în limitele competențelor stabilite de Codul de procedură penală și Legea nr. 333/2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală.	comunicarea actelor de procedură (pct. 3.1. din Nota de fundamentare).
	Procuratura Generală	30.	<i>Secund</i>, analiza dispozițiilor art. 241¹ (în redactarea propusă) relevă că, în realitate, procedura reglementată descrie exclusiv mecanismul de înmânare a citației, și nu o veritabilă operațiune de „consemn” în sens informațional. Astfel, norma stabilește că agentul identifică persoana, îi înmânează citația sub semnătură, consemnează refuzul sau imposibilitatea semnării și informează procurorul sau instanța despre executare. Prin urmare, elementul central enunțat în definiție — înregistrarea în sisteme informaționale — nu este dezvoltat în conținutul normei speciale. Această situație generează o incoerență internă: pe de o parte, consemnul este definit ca o măsură de evidență în resurse informaționale de stat, iar, pe de altă parte, reglementarea sa concretă se limitează la o procedură clasică de comunicare a citației. Nu este clar dacă înregistrarea constituie o etapă distinctă, separată de înmânarea citației, sau dacă aceasta	Se acceptă A se vedea opinia autorului proiectului la pct. 8 din sinteză

		rămâne doar la nivel declarativ, fără efecte juridice autonome. Totodată, reglementarea nu clarifică aspecte esențiale ale componentei informaționale: nu se precizează sistemul în care se realizează înregistrarea, autoritatea care operează aceste date, categoriile de informații incluse, durata stocării sau efectele juridice ale introducerii în consemn. În lipsa acestor elemente, noțiunea de „înregistrare” rămâne una abstractă, lipsită de un conținut normativ determinat. Observăm că spre deosebire de consemnul de informare, în cazul consemnului la frontieră se face trimitere expresă la Legea nr. 28/2024 privind frontiera de stat a Republicii Moldova, ceea ce asigură existența unui cadru normativ clar și complet. În acest caz sunt stabilite procedura de aplicare, sistemele informaționale în care sunt înregistrate datele (Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră privind persoane, mijloace de transport și documente), autoritățile competente, precum și mecanismele tehnice de implementare. Prin urmare, consemnul la frontieră beneficiază de o reglementare previzibilă și suficient de determinată. În aceste condiții, propunem renunțarea reglementării la lit.a) și b) a tipurilor de consemne și respectiv analiza oportunității reformulării alin. (8¹) al art. 6 din Codul de procedură penală, astfel, încât, tipurile de consemne și regulile privind instituirea acestora se fie stabilite prin acte normative subordonate legii. O asemenea abordare ar permite reglementarea mai clară și mai flexibilă a tipurilor de consemne și a regulilor de instituire a acestora, inclusiv adaptarea lor ulterioară, în funcție de evoluția cadrului tehnico-juridic, prin acte normative subordonate legii.	
15. La articolul 287 ¹ , alineatul (2), propoziția a doua se completează cu cuvintele: „, cu darea în consemn”.	Ministerul Afacerilor Interne	31. La pct. 15 după textul cu „...darea în consemn” se propune completarea cu cuvintele: „în cazurile specificate la alin. (1) pct. 1, 3-5”. Această intervenție este necesară pentru asigurarea previzibilității normei	Se acceptă <i>Se completează cu „, cu darea în consemn, cu excepția cazului prevăzut la alin. (1) pct. 2)”</i>

			procesual-penale, prin stabilirea expresă a cazurilor în care poate fi aplicat consemnul. În lipsa unei reglementări clare, există riscul aplicării neuniforme a măsurii, or consemnul nu poate fi dispus în privința unei persoane neidentificate, situație prevăzută expres la art. 287 ¹ alin. (1) pct. 2) din Codul de procedură penală.	
	Procuratura Generală	32.	De asemenea, se constată inoportunitatea completării art. 287¹ alin. (2) cu sintagma „cu darea în consemn”, întrucât această soluție legislativă este deja reglementată de art. 288 alin. (2) din Codul de procedură penală, care prevede dispunerea consemnului odată cu anunțarea persoanei în căutare. În acest sens, modificarea propusă generează o dublare normativă inutilă. În același context, în situația în care urmărirea penală este suspendată până la identificarea persoanei pasibile de a fi pusă sub învinuire, apare imposibilă, din punct de vedere practic și juridic, dispunerea dării în consemn a unei persoane neidentificate, ceea ce relevă o lacună de reglementare.	Se acceptă parțial Suplimentar opiniei autorului proiectului de la pct. 31 din sinteză menționăm că, scopul introducerii obligației de dare în consemn în redacția art. 287¹ rezidă în monitorizarea continuă pe întreaga durată a suspendării urmăririi penale. Necesitatea este intercorelată cu durata aplicării măsurii de suspendare, asigurând un mecanism de alertă în caz de sustragere de la procesul penal.
16. La articolul 288 alineatul (2) cuvintele „la frontieră” se exclud.	Ministerul Afacerilor Interne	33.	La pct. 16, se propune completarea art. 288 alin. (2) propoziția a doua, după sintagma „care urmează să fie căutat” cu cuvintele „și organul de poliție responsabil de executarea ordonanței”. Se propune completarea art. 288 cu alineatul (5), cu următorul cuprins: „(5) În cazul identificării persoanei anunțate în căutare, aceasta urmează a fi stopată cu asigurarea pazei și protecției. Despre localizarea persoanei se informează imediat organul de poliție teritorial de la locul identificării, în vederea întreprinderii măsurilor ce se impun.”. Necesitatea completării prevederii normative rezidă din asigurarea continuității procedurale și a unui mecanism clar de reacție la identificarea persoanei căutate. Aceasta contribuie la instituirea unui comportament previzibil atât pentru persoana vizată, cât și pentru autoritățile competente, precum și la	Nu se acceptă Modul de implementare a măsurilor în vederea executării consemnului se va descrie în actele normative secundare.

			responsabilizarea subiectelor implicate în executarea consemnului.	
17. Articolul 308: la alineatul (7) cuvintele „cu darea, după caz, în consemn la frontieră” se substituie cu cuvintele „cu darea în consemn”; la alineatul (10) textul „la contul de depozit al procuraturii” se substituie cu textul „pe contul administrat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale”.	Ministerul Afacerilor Interne	34.	La pct. 17, considerăm că modificarea propusă elimină caracterul discreționar al aplicării consemnului. Astfel, aplicarea consemnului are un caracter implicit. În acest context, în vederea eliminării unor neclarități privind executarea actului judecătoresc emis în condițiile art. 308 din Codul de procedură penală, se propune completarea acestuia cu alineatul (9¹), cu următorul cuprins: „(9¹) În cazul identificării învinutului sau inculpatului în privința căruia a fost aplicată ori prelungită măsura arestării preventive sau a arestării la domiciliu, acesta urmează a fi stopat, cu asigurarea pazei și protecției. Despre localizarea acestuia se informează imediat organul de poliție teritorial de la locul identificării, în vederea întreprinderii măsurilor ce se impun.”. Necesitatea completării art. 308, este similară celei expuse la propunerile pentru pct. 16 din prezentul aviz.	Nu se acceptă A se vedea pct. 33 din sinteză
	Centrul Național Anticorupție	35.	La art. II din proiect privind modificarea Codului de procedură penală În art. II pct. 2, 9, 10, 12, 17 și 18 din proiect, care vizează modificarea art. 74 alin. (1) punct 5), art. 179 alin. (3), art. 180 alin. (2), art. 1921 alin. (1), art. 308 și art. 310 alin. (4) din Codul de procedură penală, după textul „Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale”, propunem completarea cu textul „, în baza dispoziției de încasare, eliberată de aceasta”. Necesitatea acestei intervenției este determinată de faptul că efectuarea plăților, fără un document standardizat emis de entitatea responsabilă, poate genera erori în indicarea datelor bancare, inclusiv a conturilor trezoreriale, precum și dificultăți în identificarea corectă a plătitorului și a destinației sumelor transferate. Or, în condițiile în care Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale este	Se acceptă

			autoritatea care administrează aceste conturi, aceasta este în măsură să confirme autenticitatea și corectitudinea datelor necesare efectuării plăților, asigurând, totodată, o evidență exactă și completă a sumelor încasate. Totodată, se relevă că dispozițiile de încasare vor fi generate în format electronic prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „Registrul bunurilor infracționale indisponibilizate”, gestionat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale, care constituie sistemul național de evidență a bunurilor infracționale sechestrate, a măsurilor de indisponibilizare, precum și a actelor și hotărârilor ulterioare referitoare la aceste bunuri. Acest mecanism va permite automatizarea proceselor, reducerea intervențiilor manuale și minimizarea riscurilor de eroare. În același timp, având în vedere că instanțele de judecată și organele procuraturii dispun de acces la sistemul informațional menționat, va fi posibilă generarea operativă a dispozițiilor de încasare chiar la momentul dispunerii măsurii procesuale corespunzătoare. Astfel, în situațiile în care se dispune încasarea imediată a unor sume de bani, procurorul sau instanța de judecată va putea genera pe loc dispoziția necesară, iar în alte cazuri persoana vizată se va putea adresa Agenției pentru eliberarea acesteia. Prin urmare, completarea propusă va contribui la asigurarea unui mecanism eficient, sigur și transparent de gestionare a mijloacelor financiare aferente procedurilor penale.	
18. La articolul 310 alineatul (4) sintagma „pe contul instanței judecătorești” se înlocuiește cu sintagma „pe contul administrat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale”.	Centrul Național Anticorupție	36.	La art. II din proiect privind modificarea Codului de procedură penală În art. II pct. 2, 9, 10, 12, 17 și 18 din proiect, care vizează modificarea art. 74 alin. (1) punct 5), art. 179 alin. (3), art. 180 alin. (2), art. 1921 alin. (1), art. 308 și art. 310 alin. (4) din Codul de procedură penală, după textul „Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale”, propunem completarea cu textul „, în baza dispoziției de încasare, eliberată de aceasta”. Necesitatea acestei intervenții este determinată de faptul că efectuarea plăților, fără un	Se acceptă

			document standardizat emis de entitatea responsabilă, poate genera erori în indicarea datelor bancare, inclusiv a conturilor trezoreriale, precum și dificultăți în identificarea corectă a plătitorului și a destinației sumelor transferate. Or, în condițiile în care Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale este autoritatea care administrează aceste conturi, aceasta este în măsură să confirme autenticitatea și corectitudinea datelor necesare efectuării plăților, asigurând, totodată, o evidență exactă și completă a sumelor încasate. Totodată, se relevă că dispozițiile de încasare vor fi generate în format electronic prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „Registrul bunurilor infraționale indisponibilizate”, gestionat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale, care constituie sistemul național de evidență a bunurilor infraționale sechestrate, a măsurilor de indisponibilizare, precum și a actelor și hotărârilor ulterioare referitoare la aceste bunuri. Acest mecanism va permite automatizarea proceselor, reducerea intervențiilor manuale și minimizarea riscurilor de eroare. În același timp, având în vedere că instanțele de judecată și organele procuraturii dispun de acces la sistemul informațional menționat, va fi posibilă generarea operativă a dispozițiilor de încasare chiar la momentul dispunerii măsurii procesuale corespunzătoare. Astfel, în situațiile în care se dispune încasarea imediată a unor sume de bani, procurorul sau instanța de judecată va putea genera pe loc dispoziția necesară, iar în alte cazuri persoana vizată se va putea adresa Agenției pentru eliberarea acesteia. Prin urmare, completarea propusă va contribui la asigurarea unui mecanism eficient, sigur și transparent de gestionare a mijloacelor financiare aferente procedurilor penale.	
19. La articolul 321 alineatul (5) cuvintele „la frontieră” se exclud.	Ministerul Afacerilor Interne	37.	La pct. 19, se propune excluderea din prevederile art. 321 alin. (5) a cuvintelor „cu darea în consemn la frontieră” din următoarele considerente. Potrivit	Nu se acceptă Deși măsurile preventive implică darea în consemn, menținerea sintagmei „cu darea în consemn” în

			conținutului normei legale, instanța „este în drept”, să dispună cu privire la următoarele 3 aspecte: 1) aducerea silită a inculpatului - măsură de constrângere stabilită la art. 199 din Codul de procedură penală și care implică aplicarea consemnului; 2) și să-i aplice o măsură preventivă sau să o înlocuiască cu o altă măsură care va asigura prezentarea lui în instanță, menționăm că majoritatea măsurilor preventive implică darea în consemn; 3) iar la demersul procurorului, să dispună anunțarea inculpatului în căutare, în conformitate cu art. 288 anunțarea în căutare a învinutului se dispune inclusiv cu darea în consemn. Prin urmare, în dependență de dispozițiile instanței, urmează a fi asigurată executarea actului judecătoresc, fără a mai fi posibile erori de formulare în acte judecătorești sau interpretări.	redacția art. 321 este imperativă pentru a oferi instanței un temei juridic direct, clar și imediat de monitorizare a inculpatului.
20. Articolul 385 alineatul (1) se completează cu punctul 17) cu următorul conținut: „17) în cazul absenței nejustificate a inculpatului la pronunțarea sentinței de condamnare, să decidă asupra anunțării în căutare a acestuia cu darea în consemn.”.	Ministerul Afacerilor Interne	38.	La pct. 20, se consideră nejustificată completarea articolului 385 alin.(1) cu pct.17). În context, nu este clară intenția autorului de a prescrie instanței necesitatea de a decide asupra anunțării în căutare a inculpatului anume la pronunțarea sentinței, odată ce efectele neprezentării inculpatului la judecarea cauzei sunt reglementate la art. 321 din Codul de procedură penală. Respectiv, procedura legală pentru cazuri de absență a inculpatului la executarea sentinței, este stabilită în art. 196 alin. (5) din Codul de executare. Propunerea de modificare se consideră a fi una inutilă.	Precizare: Anunțarea în căutare cu darea în consemn în redacția propusă pentru art. 385 reprezintă o soluție pentru cazurile de absență nejustificată a inculpatului la pronunțarea sentinței de condamnare. Scopul este de a elimina „fereastra de oportunitate” dintre momentul pronunțării sentinței și punerea în executare a acesteia, în cazul absenței nejustificate a inculpatului la adoptarea sentinței de condamnare la pedeapsa închisorii cu executare (a se vedea pct. 3.1. din Nota de fundamentare – III).
21. Articolul 389 se completează cu alineatul (5¹) cu următorul conținut: „(5¹) În cazul absenței nejustificate a inculpatului la adoptarea sentinței de condamnare la pedeapsa închisorii cu executare, instanța de judecată dispune,	Ministerul Afacerilor Interne	39.	La pct. 21, susținem propunerea cu referire la completarea art. 389, cu unele propuneri suplimentare. Astfel, în vederea asigurării legalității, continuității procedurilor ce urmează a fi întreprinse, se propune	Se acceptă parțial A se vedea opinia autorului proiectului de la pct. 7 din sinteză.

din oficiu, prin încheiere, anunțarea în căutare a acestuia, cu darea în consemn.”.			completarea art. 389 cu alineatele (5 ²) și (5 ³) cu următorul cuprins: „(5 ²) Copia de pe sentința de condamnare la pedeapsa închisorii cu executare, prin care s-a dispus anunțarea în căutare a inculpatului, se remite imediat Poliției de Frontieră pentru aplicarea consemnului de reținere. (5 ³) În cazul identificării inculpatului în privința căruia a fost adoptată sentința de condamnare la pedeapsa închisorii cu executare, acesta urmează a fi stopat și izolat, cu asigurarea pazei și protecției. Despre localizarea acestuia se informează imediat organul de poliție teritorial de la locul identificării, în vederea preluării și întreprinderii măsurilor ce se impun.” Completarea propusă va asigura o executare eficientă a sentinței de condamnare.	
22. Articolul 471 se completează cu alineatul (7 ¹) cu următorul conținut: „(7 ¹) La soluționarea chestiunii privind căutarea persoanei condamnate (art. 469 alin. (1) pct. 10)), instanța de judecată este obligată să examineze necesitatea dării în consemn la frontieră a persoanei respective. În acest caz, încheierea instanței prin care se dispune căutarea persoanei condamnate și darea în consemn va cuprinde în mod obligatoriu elementele prevăzute la art. 177 alin. (2 ¹).”	Ministerul Afacerilor Interne	40.	La pct. 22, se consideră nejustificată completarea art. 471 cu alin. (7 ¹), în redacția propusă. În acest sens, suplinirea normei este inoportună, în condițiile în care procedura de căutare a persoanei condamnate care se sustrage de la executarea pedepsei este deja reglementată la art. 196 din Codul de executare.	Precizare: proponerea de completare a art. 471 este suplimentară ipotezelor de la art. 385 și art. 389. A se vedea suplimentar pct. 38 din sinteză.
		41.	Totodată, la pct. 22, norma de trimitere este indicată eronat, motiv pentru care se propune substituirea referinței la art. 177 alin. (2 ¹) cu art. 177 alin. (2 ²).	Se acceptă
	Procuratura Generală	42.	7. Cu privire la pct. 22 din proiect, prin care se propune completarea art. 471 cu alin. (7 ¹), menționăm că trimiterea în textul alineatului (7 ¹) la art. 177 alin. (2 ¹) este improprie. Or, acest alineat reglementează exclusiv condițiile dispunerii măsurii și durata acesteia, fără a stabili elementele pe care trebuie să le cuprindă consemnul. În același timp, din conținutul normei rezultă că încheierea instanței prin care se dispune căutarea persoanei condamnate și darea în consemn trebuie să includă elementele necesare punerii în executare a	Se acceptă

			măsurii, care sunt expres prevăzute la art. 177 alin. (2²). În consecință, se impune substituirea trimiterii la alin. (2¹) cu alin. (2²), pentru a asigura corectitudinea și claritatea normei.	
		43.	Subsecvent, în vederea asigurării coerenței și uniformității terminologice, se consideră necesară excluderea sintagmei „la frontieră” din art. 471 alin. (7¹), în concordanță cu modificările propuse la art. 288 alin. (2) și art. 321 alin. (5) din Codul de procedură penală.	Se acceptă
Art. III. – Codul de executare al Republicii Moldova nr. 433/2004				
1. La articolul 196 alineatul (5) după cuvintele „căutarea condamnatului” se completează cu cuvintele „și darea în consemn”.	Ministerul Afacerilor Interne	44.	La pct. 1, se propune completarea art. 196 cu alineatul (6) cu următorul cuprins: „(6) În cazul identificării, conform consemnului, a persoanei condamnate, aceasta urmează a fi stopată cu asigurarea pazei și protecției. Despre localizarea condamnatului se informează imediat organul de poliție teritorial de la locul identificării, în vederea asigurării preluării acestuia și întreprinderii măsurilor ce se impun.”. Admiterea propunerii va determina formarea unui comportament previzibil atât din partea persoanei căutate, a reprezentanților organului investit cu atribuții de căutare, cât și responsabilizarea subiectului care a identificat persoana căutată, legalizând acțiunile acestora.	Se acceptă parțial A se vedea opinia autorului proiectului de la pct. 7 din sinteză
2. La articolul 204 alineatul (8) după cuvintele „căutarea condamnatului” se completează cu cuvintele „și darea în consemn”.	Ministerul Afacerilor Interne	45.	La pct. 2, se propune completarea art. 204 cu alineatul (9), cu următorul cuprins: „(9) În cazul identificării, conform consemnului, a condamnatului evadat din penitenciar, acesta urmează a fi stopat și izolat cu asigurarea pazei și protecției. Despre localizarea acestuia se informează imediat organul de poliție teritorial de la locul identificării, în vederea asigurării preluării și întreprinderii măsurilor ce se impun.”.	Se acceptă parțial A se vedea opinia autorului proiectului de la pct. 44 din sinteză.

3. La articolul 263 alineatul (2) după cuvintele „căutarea condamnatului” se completează cu cuvintele „cu darea în consemn”.	Ministerul Afacerilor Interne	46.	La pct. 3, se propune completarea art. 263 cu alineatul (3), cu următorul cuprins: „(3) În cazul identificării, conform consemnului, a condamnatului cu privire la care a fost amânată sau suspendată executarea pedepsei, acesta urmează a fi stopat și izolat, cu asigurarea pazei și protecției. Despre localizarea acestuia se informează imediat organul de poliție teritorial de la locul identificării, în vederea asigurării preluării și întreprinderii măsurilor ce se impun.”.	Se acceptă parțial A se vedea opinia autorului proiectului de la pct. 44 din sinteză.
4. La articolul 269 alineatul (2) după cuvintele „căutarea condamnatului” se completează cu cuvintele „cu darea în consemn”.	Ministerul Afacerilor Interne	47.	La pct. 4, se propune completarea art. 269 cu alineatul (3), cu următorul cuprins: „(3) În cazul identificării, conform consemnului, a condamnatului liberat condiționat înainte de termen, acesta urmează a fi stopat și izolat, cu asigurarea pazei și protecției. Despre localizarea acestuia se informează imediat organul de poliție teritorial de la locul identificării, în vederea asigurării preluării și întreprinderii măsurilor ce se impun.”.	Se acceptă parțial A se vedea opinia autorului proiectului de la pct. 44 din sinteză.
5. La articolul 271 alineatul (4) prima propoziție se completează cu cuvintele „, cu darea în consemn”.	Ministerul Afacerilor Interne	48.	La pct. 5, se propune completarea art. 271 cu alineatul (4 ¹), cu următorul cuprins: „(4 ¹) În cazul identificării, conform consemnului, a condamnatului liberat de la executarea pedepsei pe motiv de boală, acesta urmează a fi stopat și izolat, cu asigurarea pazei și protecției. Despre localizarea acestuia se informează imediat organul de poliție teritorial de la locul identificării, în vederea asigurării preluării și întreprinderii măsurilor ce se impun.”.	Se acceptă parțial A se vedea opinia autorului proiectului de la pct. 44 din sinteză.
6. La articolul 290 alineatul (2), prima propoziție se completează cu cuvintele „, cu darea în consemn”, iar propoziția a doua după cuvintele „căutarea condamnatului” se completează cu cuvintele „cu darea în consemn”.	Ministerul Afacerilor Interne	49.	La pct. 6, se propune completarea art. 290 cu alineatul (3), cu următorul conținut: „(3) În cazul identificării, conform consemnului, a condamnatului supus măsurilor de constrângere cu caracter medical, acesta urmează a fi stopat și izolat, cu asigurarea pazei și protecției. Despre localizarea acestuia se informează imediat organul de poliție teritorial de la locul identificării, în vederea asigurării preluării și întreprinderii măsurilor ce se impun.”.	Se acceptă parțial A se vedea opinia autorului proiectului de la pct. 44 din sinteză.

	Ministerul Afacerilor Interne	50.	Totodată, în contextul optimizării mecanismelor procesuale de constrângere și al executării măsurilor preventive, se propune completarea proiectului cu modificări la art. 296 din Codul de executare. Necesitatea intervenției rezultă din lipsa unei reglementări clare privind noțiunea, forma și modalitatea de acordare a „încuviințării” prevăzute la alin. (3), precum și din necorelarea acestora cu prevederile Codului de procedură penală. În prezent, cadrul normativ nu stabilește în mod expres forma juridică prin care se admite sau se respinge cererea prevenitului de a părăsi localitatea sau țara, ceea ce poate genera practici neuniforme și incertitudini în aplicare. În acest sens, se consideră necesară reglementarea expresă a faptului că autoritatea competentă se pronunță asupra cererii prin ordonanță sau, după caz, prin hotărâre judecătorească, în concordanță cu mecanismele prevăzute pentru dispunerea și revocarea măsurilor preventive. Totodată, se constată că prevederile art. 296 alin. (4) din Codul de executare reglementează acțiunile ce urmează a fi întreprinse în cazul tentativei de trecere a frontierei de stat fără încuviințarea autorității care a dispus măsura preventivă. În acest context, utilizarea sintagmei „reține prevenitul” poate genera neclarități la nivel de aplicare, în lipsa unei delimitări clare a temeiurilor și procedurii juridice corespunzătoare, fiind susceptibilă de interpretări neuniforme. Se consideră necesară revizuirea acestei formulări, inclusiv prin corelarea cu prevederile Codului de procedură penală și ale Codului de executare, în vederea asigurării clarității și previzibilității normei. Totodată, intervențiile propuse asupra art. 196 din Codul de executare și art. 178 din Codul de procedură penală contribuie la consolidarea mecanismelor de control asupra executării măsurilor preventive de	Se acceptă parial La articolul 296 aliniatul (3) textul „autoritatea menționată imediat încunoștințează despre aceasta organul” se substituie cu textul „hotărârea a procurorului sau a instanței imediat se încunoștințează organului”. Nu se acceptă modificarea alin. (4) deoarece procedura ridicării pașaportului este prevăzută la alin. (2) al art. 296 Cod de executare, după aplicarea măsurii preventive de obligare de a nu părăsi localitatea/țara. Art. 296 alin. (4) Cod de executare se aplică în coroborare cu Secțiunea 2 „Consemne restrictive” din Regulile privind instituirea consemnului la frontieră, aprobate prin HG nr. 862/2024 (Anexa nr. 5), care se vor aplica în dependență de statutul procesual al persoanei (bănuît, învinuit, inculpat), precum și circumstanțele în care se operează reținerea (art. 165 alin. (2) Cod de procedură penală). Referitor la alin. (5) art. 196 Cod de executare, potrivit art. 178 Cod de procedură penală, aplicarea măsurii preventive „Obligația de a nu părăsi localitatea” implică obligația nemijlocită de a nu părăsi țara/localitatea fără încuviințarea organului care a dispus această măsură, precum și îndeplinirea altor obligații prevăzute de alin. (1) art. 178 Cod de procedură penală. Așadar, măsura preventivă implică și
--	-------------------------------	-----	--	--

			obligare de a nu părăsi localitatea și de obligare de a nu părăsi țara. Astfel, se propune modificarea și completarea art. 296 din Codul de executare după cum urmează: - alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: „(3) Dacă, în legătură cu circumstanțe personale excepționale, prevenitul are nevoie să părăsească localitatea sau țara, acesta este obligat să depună la autoritatea care a dispus aplicarea măsurii preventive o cerere privind obținerea consimțământului de a părăsi localitatea sau țara. În cazul admiterii cererii, autoritatea competentă se pronunță prin ordonanță sau, după caz, prin hotărâre judecătorească, cu remiterea copiei acesteia către Poliția de Frontieră și organul de poliție în a cărui rază teritorială își are domiciliul prevenitul, iar după revenirea la domiciliu, prevenitul este obligat să informeze imediat autoritatea care a admis cererea.” - la alineatul (4) cuvintele „reține prevenitul și informează imediat organul afacerilor interne” se înlocuiesc cu cuvintele „asigură ridicarea provizorie a actului de călătorie cu transmiterea acestuia, în termen de 24 ore, către organul ce a dispus aplicarea măsura preventive, pentru procedarea conform art. 195 din Codul de procedură penală.” - la alineatul (5) cuvântul „aplicată” se înlocuiește cu cuvintele „obligarea de a nu părăsi localitatea”.	alte obligații respectarea cărora se impune. Respectiv redacția propusă îngustează încălcarea doar la nerespectarea obligației de nepărrisire a localității/țării.
7. Articolul 301: alineatul (1) după textul „vizite la domiciliul prevenitului” se completează cu textul „sau efectuează verificări prin mijloacele electronice de control”; se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins: „(2¹) În cazul recepționării unei alerte de la sistemul de monitorizare electronică sau prevenitul nu răspunde la apelurile telefonice de control, reprezentantul	Ministerul Afacerilor Interne	51.	Suplimentar, se menționează că completările propuse la art. 301 trasează sarcini improprii activității Poliției și sunt contradictorii cu normele prevăzute la art. 271¹ alin. (5), (10) și (11) din Codul de executare nr. 443/2004, potrivit cărora asigurarea monitorizării electronice a tuturor categoriilor de persoane monitorizate se efectuează de către organele de probațiune. Pe această cale pentru a evita suprapuneri de competențe și eventuale dificultăți de aplicare practică, se propune revizuirea proiectului în vederea	Se acceptă parțial Conform pct. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 1322/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea electronică a persoanelor, monitorizarea electronică este efectuată de către subdiviziunea specializată a Inspectoratului Național de Probațiune în colaborare cu instituțiile penitenciare, organele de poliție și cu alte autorități publice în

organului afacerilor interne verifică neîntârziat prezența acestuia la domiciliu. (2²) Dacă se constată deteriorări a mijloacelor electronice de control sau defecțiunea rețelei telefonice sau a aparatului de telefon, reprezentantul organului afacerilor interne ia măsuri de supraveghere a preveniturii până la înlocuirea echipamentului sau înlăturarea defecțiunii. În aceste cazuri, precum și în cazul în care se stabilește că prevenitul a încercat să deterioreze intenționat mijloacele electronice de control, reprezentantul organului afacerilor interne întocmește un proces-verbal, care se semnează de către prevenit.”	Inspectoratul Național de Probațiune	52.	asigurării coerenței normative și a respectării cadrului legal existent privind atribuțiile autorităților implicate. Cu privire la completarea art. 301 alin. (2²) din Codul de executare În vederea asigurării unei reglementări clare și funcționale a intervenției în cazul defecțiunilor tehnice sau deteriorării mijloacelor electronice de control, se propune completarea art. 301 alin. (2²), după textul: „... până la înlocuirea echipamentului sau înlăturarea defecțiunii.” cu următorul text: „de către subdiviziunea specializată a Inspectoratului Național de Probațiune.” Această completare este necesară pentru reflectarea explicită a rolului funcțional al subdiviziunilor specializate din cadrul Inspectoratului Național de Probațiune în administrarea sistemului de monitorizare electronică, precum și pentru delimitarea clară a responsabilităților instituționale.	conformitate cu legislația. Deși administrarea tehnică a sistemului revine organului de probațiune, în temeiul pct. 17¹ și 17² din regulament coroborat cu art. 301 alin. (1) și (2) Cod de executare nr. 443/2004, organele afacerilor interne asigură intervenția operativă și verificarea fizică a prezenței persoanei la domiciliu în caz de alertă. A se vedea suplimentar pct. 52 din sinteză. Se acceptă „... de către organul de probațiune”
Obiecții și propuneri recepționate la etapa de efectuare a expertizei anticorupție				
Art. I. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002				
Articolul 317: În denumirea articolului cuvintele „din locurile de deținere” se exclud. alinatul (1), după cuvântul „preventiv,” se completează cu sintagma „sau părăsirea fără încuviințare a	Ministerul Afacerilor Interne	53.	2. La art. I din proiect, referitor la modificarea art. 317 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se propune completarea textului propus la alineatul 1) cu sintagma: „precum și sustragerea de la executarea măsurii preventive a arestului la domiciliu prin neprezentarea la domiciliul stabilit prin	Nu se acceptă Art. 317 Cod Penal incriminează fapta de „Evadare”, infracțiune care, prin natura sa, presupune o acțiune de ieșire/scăpare dintr-o stare de privare de libertate sau de părăsire a

domiciliului de către persoana aflată în arest la domiciliu”; aliniatul (3) va avea următoarea redacție: „(3) Nu constituie infracțiune, în sensul prezentului articol, evadarea persoanei în privința căreia, la momentul săvârșirii faptei, nu exista sau a încetat temeiul legal al privării de libertate.”.		încheierea instanței de judecată”. Propunerea este determinată de necesitatea eliminării unei lacune legislative privind situațiile în care persoana, cunoscând despre aplicarea măsurii preventive, se sustrage încă de la începutul executării acesteia prin neprezentarea la domiciliul stabilit de instanță. În redactarea actuală, proiectul sancționează exclusiv părăsirea neautorizată a domiciliului după instituirea măsurii preventive, fără a acoperi ipoteza evitării intenționate a executării acesteia de la momentul aplicării. Or, asemenea conduite produc efecte juridice similare și reprezintă o formă de eschivare de la executarea măsurii preventive. Totodată, lipsa unei reglementări exprese pentru asemenea situații poate genera imposibilitatea atragerii la răspundere penală pentru aceste conduite și creează premise pentru eludarea executării hotărârilor judecătorești privind aplicarea arestului la domiciliu. Prin urmare, completarea propusă urmărește consolidarea caracterului efectiv al măsurii preventive și eliminarea tratamentului juridic diferențiat între persoanele care părăsesc domiciliul după instituirea măsurii și cele care evită executarea acesteia de la bun început.	perimetrului de izolare în care persoana se află deja legal plasată. Ipoteza în care o persoană, deși are cunoștință despre încheierea instanței, nu se prezintă de la bun început la domiciliul stabilit constituie o formă de eschivare de la urmărirea penală sau judecată, și nu o evadare propriu-zisă, deoarece starea de detenție la domiciliu nu a început a fi executată de fapt. Astfel, pentru situația în care bănuitul/învinuitul manifestă un comportament de rea-credință la etapa punerii în executare a măsurii, cadrul procesual penal oferă un remediu imediat prin instituția înlocuirii măsurii preventive (art. 195 CPP) cu o măsură mai restrictivă (arestul preventiv) și darea în căutare. Incriminarea neprezentării inițiale la domiciliul stabilit sub forma infracțiunii de evadare ar extinde nejustificat latura obiectivă a art. 317 din Codul penal și ar denatura rațiunea acestei norme, care sancționează sustragerea dintr-o stare de privare de libertate aflată deja în executare. O asemenea completare ar crea un paralelism cu remediile procesuale existente și ar putea genera aplicare neunitară, prin calificarea penală a unor situații care trebuie examinate, în primul rând, în cadrul procedurii de punere în executare, verificare, revocare sau înlocuire a măsurii preventive.
Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003			

16. La articolul 288 alineatul (2) cuvintele „la frontieră” se exclud.	Ministerul Afacerilor Interne	54.	1. Referitor la instituția consemnului de informare, se menține observația privind lipsa unor consecințe juridice clare în situația în care persoana continuă să se eschiveze de la prezentarea în fața organului de urmărire penală sau a instanței de judecată după aplicarea și comunicarea consemnului de informare. În lipsa unor mecanisme procedurale care să permită reacția autorităților în cazul neconformării, măsura riscă să devină una formală, fără eficiență practică. Or, neexecutarea repetată și nejustificată a obligației de prezentare afectează desfășurarea procesului penal și poate genera tergiversarea examinării cauzei. În acest sens, se reiterează propunerea privind examinarea oportunității completării art. 288 din Codul de procedură penală nr. 122/2003 cu prevederi care să permită dispunerea anunțării în căutare a persoanei în cazul neprezentării nejustificate după aplicarea și comunicarea consemnului de informare. În mod similar situațiilor reglementate de art. 199 din Codul de procedură penală, care prevăd consecințe procesuale pentru eschivarea de la recepționarea citației, se consideră necesară instituirea unor efecte juridice corespunzătoare și pentru neexecutarea consemnului de informare. În acest context, se consideră judicioasă reglementarea posibilității dispunerii anunțării în căutare a persoanei care, după aplicarea și comunicarea consemnului de informare, continuă să se eschiveze nejustificat de la prezentarea la organul de urmărire penală sau instanța de judecată.	Nu se acceptă A se vedea opinia autorului proiectului de la pct. 13 din sinteză. Adițional, se menționează că consecințele juridice în caz de neprezentare a persoanei după ce i-a fost comunicată citația prin intermediul consemnului de informare sunt deja acoperite de normele generale ale procesului penal. Consemnul de informare reprezintă doar o modalitate subsidiară și alternativă de realizare a procedurii de citare. Odată ce citația a fost legal înmănată sub semnătură (sau s-a constatat refuzul primirii prin proces-verbal conform art. 241¹ alin. (4) din proiect), obligația de prezentare devine activă, iar comportamentul ulterior al persoanei este generator de efecte juridice directe. Prin urmare, nu este necesară completarea art. 288 din Codul de procedură penală cu un temei distinct de anunțare în căutare ca efect al neprezentării după comunicarea citației prin consemnul de informare, deoarece ar transforma consemnul de informare dintr-un instrument de citare într-o etapă premergătoare obligatorie pentru căutare, ceea ce ar genera paralelisme normative și riscul aplicării disproporționate a măsurii. Căutarea trebuie dispusă numai în condițiile generale stabilite de Codul de procedură penală, după evaluarea conduitei persoanei, a motivelor neprezentării și a necesității măsurii.
---	---	-------------------	---	---

Art. III. – Codul de executare al Republicii Moldova nr. 433/2004

1. Se completează cu articolul 174¹ cu următorul cuprins: „Articolul 174¹. Instituțiile și organele care asigură executarea căutării persoanei și darea în consemn (1) Executarea încheierii instanței de judecată privind căutarea persoanei se asigură de organul de poliție în a cărei rază teritorială se află ultimul domiciliu al persoanei sau este dislocat comandamentul militar. (2) Organul de poliție informează instanța de judecată și înșinuările sau organele responsabile de executarea pedepsei despre inițierea căutării persoanei, identificarea persoanei ori imposibilitatea executării măsurilor de căutare, în termenul stabilit de instanță sau, în lipsa termenului, fără întârziere. (3) Executarea ordonanței sau încheierii privind darea în consemn se transmite autorității sau instituției publice competente, deținătorului sau administratorului resursei informaționale de stat indicate în ordonanță sau în încheiere ori autorității sau instituției abilitate să opereze date în resursa informațională de stat respectivă, pentru instituirea consemnului în termenul și în limitele stabilite de procuror sau instanța de judecată. (4) Autoritatea sau instituția abilitată care a operat consemnul informează, în termen de 24 de ore, procurorul sau instanța de judecată și autoritatea responsabilă de executarea pedepsei sau a	Ministerul Afacerilor Interne	55.	3. Referitor la art. III pct. 1 din proiect privind completarea Codului de executare cu art. 174¹, se consideră necesară reexaminarea redacției propuse în vederea corelării cu cadrul normativ special privind activitatea specială de investigații și competențele autorităților abilitate. Astfel, se propune expunerea art. 174¹ în următoarea redacție: „Articolul 174¹. Instituțiile și organele care asigură executarea căutării persoanei și a dării în consemn (1) Executarea încheierii instanței de judecată privind căutarea persoanei se asigură de către subiecții care efectuează activitatea specială de investigații, în condițiile Legii nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații, potrivit competenței stabilite de lege. (2) Subiectul care efectuează activitatea specială de investigații informează instanța de judecată și instituțiile ori organele responsabile de executarea pedepsei despre inițierea căutării persoanei, identificarea persoanei sau imposibilitatea executării măsurilor de căutare, în termenul stabilit de instanță sau, în lipsa unui asemenea termen, fără întârziere. (3) Executarea ordonanței sau a încheierii privind darea în consemn se transmite autorității ori instituției publice competente, deținătorului sau administratorului resursei informaționale de stat indicate în ordonanță ori în încheiere sau autorității ori instituției abilitate să opereze date în resursa informațională de stat respectivă, în vederea instituirii consemnului, în termenul și în limitele stabilite de procuror sau de instanța de judecată. (4) Autoritatea sau instituția abilitată care a instituit consemnul informează, în termen de 24 de ore, procurorul sau instanța de judecată și autoritatea responsabilă de executarea pedepsei ori a măsurii preventive despre instituirea, actualizarea, executarea,	Nu se acceptă Art. 174¹ din proiectul de lege nu are ca obiect reglementarea activității speciale de investigații și nici determinarea metodelor prin care se realizează căutarea persoanei, ci stabilește instituția care asigură executarea încheierii instanței de judecată privind căutarea persoanei, precum și a mecanismului adițional de comunicare și operare a dării în consemn. Astfel, art. 174¹ este plasat în Codul de executare și vizează executarea hotărârilor judecătorești în materie penală, respectiv raportul dintre instanță, organul de executare, autoritatea responsabilă de executarea pedepsei și autoritățile care operează consemnul în resursele informaționale de stat. Faptul că, potrivit art. 2 lit. c) din Legea nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații, unul dintre scopurile activității speciale de investigații este căutarea persoanelor nu justifică substituirea, în Codul de executare, a organului responsabil de executarea încheierii cu „subiecții care efectuează activitatea specială de investigații”. În procesul executării încheierii de dare în căutare, organele de poliție pot recurge, subsidiar și după caz, la pârghiile prevăzute de Legea nr. 59/2012, în măsura în care sunt întrunite condițiile legale pentru aplicarea acestora. Totuși, această lege
--	---	-------------------	--	--

măsurii preventive despre instituirea, actualizarea, executarea, anularea, încetarea consemnului sau imposibilitatea executării acestuia. (5) Termenul de instituire a consemnului în resursa informațională de stat este indicat în ordonanță sau în încheiere. La expirarea termenului, consemnul încetează de drept, dacă nu a fost prelungit. (6) În cazul identificării persoanei date în consemn, autoritatea sau instituția abilitată care a identificat persoana întreprinde măsurile indicate în actul de dispunere a consemnului, cu informarea ordonatorului consemnului și, după caz, autorității responsabile de executare a pedepsei.”		anularea, încetarea consemnului sau imposibilitatea executării acestuia. (5) Termenul de instituire a consemnului în resursa informațională de stat se indică în ordonanță sau în încheiere. La expirarea termenului, consemnul încetează de drept, dacă termenul nu a fost prelungit. (6) În cazul identificării persoanei date în consemn, subiectul care efectuează activitatea specială de investigații, autoritatea sau instituția abilitată care a identificat persoana întreprinde măsurile indicate în actul prin care s-a dispus consemnul, cu informarea ordonatorului consemnului și, după caz, a autorității responsabile de executarea pedepsei. Necesitatea acestei intervenții redacționale este determinată de asigurarea concordanței articolului propus spre completare cu cadrul normativ special care reglementează activitatea de căutare a persoanelor și competențele autorităților abilitate, precum și de respectarea exigențelor de tehnică legislativă și coerență normativă. În redactarea actuală, atribuirea exclusivă a executării căutării persoanei „organului de poliție” restrânge nejustificat sfera subiecților competenți și nu corespunde terminologiei consacrate de Legea nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații, care utilizează noțiunea de „subiecți care efectuează activitatea specială de investigații”, în funcție de competența materială stabilită de lege. Prin urmare, utilizarea acestei sintagme: - corespunde terminologiei utilizate în norma specială; - reflectă corect arhitectura instituțională și competențele autorităților abilitate să desfășoare activitatea specială de investigații; - evită interpretările restrictive și eventualele conflicte de competență între normele procesual-penale și legislația specială.	reglementează metodele și instrumentele activității speciale de investigații, nu circuitul execuțional al încheierii instanței de judecată și nici obligațiile de informare aferente executării hotărârilor cu caracter penal. Legea nr. 59/2012 prevede căutarea persoanelor ca scop al activității speciale de investigații, dar aceasta nu impune ca orice normă execuțională privind căutarea să fie redactată prin trimitere la „subiecții activității speciale de investigații”. În plus, formularea propusă de MAI ar crea o interferență conceptuală nejustificată între Codul de executare și Legea nr. 59/2012. Codul de executare trebuie să stabilească autoritatea căreia îi revine executarea încheierii și obligațiile de informare față de instanță și autoritatea responsabilă de executarea pedepsei, iar Legea nr. 59/2012 rămâne aplicabilă în subsidiar, în partea ce ține de mijloacele speciale de investigații care pot fi utilizate de autoritățile abilitate. Totodată, trebuie păstrată distincția dintre executarea căutării și operarea consemnului. Căutarea persoanei se asigură de organul competent în condițiile Codului de executare (adică de către organele de poliție), iar darea în consemn se transmite autorității ori instituției publice competente, deținătorului sau administratorului resursei informaționale de stat indicate în actul de dispoziție, pentru instituirea consemnului în limitele și pe durata
---	--	---	---

			În concluzie, Ministerul Afacerilor Interne susține conceptual obiectivele proiectului orientate spre eficientizarea mecanismelor procesuale de constrângere și prevenirea sustragerii persoanelor de la executarea măsurilor dispuse, cu luarea în considerare a observațiilor și propunerilor expuse în prezentul aviz, precum și a celor formulate anterior prin avizul MAI nr. 38/1679 din 28 aprilie 2026.	stabilite. Această distincție este necesară deoarece consemnul, fie la frontieră, fie de informare, se realizează prin operarea datelor în resurse informaționale de stat, iar executarea măsurilor stabilite în cazul identificării persoanei poate reveni unor autorități diferite, în funcție de resursa informațională și de tipul consemnului
--	--	--	--	---